

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Zaplenitev »Mladine« razveljavljena — Letalske »vaje« nad Ljubljano — Slovenski rezervisti poslani na Kosovo

LJUBLJANA, Slov. — Sodišče v Ljubljani je 20. aprila razveljavilo zaplenitev izdaje tednika »Mladina« za 14. april. Do zaplenitve je prišlo, ker je državni tožilec smatral za protizakonite nekatere članke v omejnjeni številki revije. Članki so bili kritični do najnovejših dogodkov v Sloveniji in na Kosovu, tudi so kritizirali jugoslovansko vojsko.

Urednik »Mladine« Robert Botteri je dejal, da je uvodniški članek v zaplenjeni »Mladini« kritiziral surovo ukrepanje vojske in policije zoper demonstrante v Kosovu (glejte sliko, objavljeno na str. 4 današnje A.D.). Uvodniški članek je tudi bil odgovor na nenaden vpoklic v aktivno službovanje 134 mladih Slovencev, ki so jih pobrali s svojih domov sredi noči 5. aprila ter jih poslali na Kosovo. Isti dan naj bi potekale nad Ljubljano vaje jugoslovanskih letalskih sil.

Tako »Mladina« kot druga sredstva obveščanja v Sloveniji, npr. »Delo«, baje jezijo južne republike SFRJ, ko objavljajo poročila, da je bilo v marčevskih izgredih na Kosovu ubitih najmanj 140 ljudi, ne pa samo 25, kot jih navajajo uradni viri. »Mladina« je tiskana vsak teden v 80.000 izvodih, od katerih je 95% prodanih v Sloveniji. Izven Slovenije, prodajajo revijo samo v treh hrvaških mestih in sicer Zagrebu, Rijeki in Varaždinu. V Makedoniji sta bila dva novinarja »Mladine« celo aretirana, ko sta dala dva izvoda te revije drugima osebama. V Kosovu je pokrajinski informacijski urad prepovedal vstop v svojo pisarno samo novinarjem »Mladine«. V Makedoniji smatrajo »Mladino« za nezakonito publikacijo, to kljub temu, da je izdajatelj slovenska Socialistična zveza.

Med demonstracijami v Kosovu pretekli mesec so novinarji uradnega italijanskega komunističnega glasila L'Unita gledali, ko so policisti nekega Albanca pri priči ubili — uporabljena v enem poročilu je bila beseda »razmesarili« — in drugega, ki je sedel za volanom v avtomobilu, ustrelili. Ko je L'Unita to poročilo objavilo, je bil vprašan za svoje mnenje tiskovni predstavnik jugoslovanskega sekretariata za zunanje zadeve Ivo Vajgl, bivši konzul v Clevelandu. Namesto, da bi umora obsodil ali vsaj obžaloval, je Vajgl kritiziral L'Unita, ker je poročilo objavilo. Zaradi takšnega obnašanja je bil Vajgl deležen precej kritike v Sloveniji.

Nič še ni slišati, da bi nova Markovičeva vlada v Jugoslaviji predlagala kakšne temeljite gospodarske reforme. Dinarjev kolaps se nadaljuje in je ameriški dolar ta teden vreden okrog 9600 din, torej 300 din več kot pretekli teden. V zadnjih mesecih izgublja dinar v primerjavi z dolarjem običajno kakih 300 din, torej čez dva ali največ tri tedne bo dolar prinesel več kot 10.000 dinarjev.

Na seji centralnega komiteja bo sovjetsko vodstvo obravnavalo izid nedavnih volitev za parlament — Stara garda nervozna

MOSKVA, ZSSR — Danes se bo pričela seja centralnega komiteja vladajoče komunistične partije. Na seji bodo obravnavali izid nedavnih volitev za novi sovjetski parlament. Na teh volitvah je padlo več vodilnih partijcev, v nekaterih slučajih celo, ko so bili edini kandidati na volivni listi. To se je zgodilo med drugim prvemu sekretarju leningrajske regionalne partijske organizacije Ju-

riju Solovjovu. Po izidu volitev je bil voditelj partije Mihail Gorbačov dejal, da tisti funkcionarji, ki ne bodo imeli zaupanja ljudstva, bodo morda morali svoje položaje oddati drugim, sposobnejšim. Ker je pa padlo toliko voditeljev, ni misliti, da bo na današnji seji centralnega komiteja prišlo do večje čistke v članstvu le-tega. Znano pa je, da bi se Gorbačov na en ali drug način znebil več od 300 članov sedanjega centralnega komiteja, ki njegovemu reformnemu programu niso nič naklonjeni, čeprav se mu javno ne upajo nasprotovati.

Drugi problem, ki muči partijsko vodstvo, je povezano z vojaškimi ukrepi zoper demonstrante v glavnem mestu Gruzije 9. aprila. Ta dan je bilo ubitih 20 demonstrantov, okrog 120 Gruzincev je pa še vedno v bolnišnici. V Gruziji trdijo, da so vojaki uporabili tudi strupeni plin zoper demonstrante, kar v Moskvi demantirajo. Vendar to trdi celo voditelj gruzinske komunistične partije Givi Gumbaridze. Ranjenci v bolnišnicah so baje celo naslovili prošnjo za Gorbačova, naj odredi, da vojska daje zdravilo zoper strup zdravnikom, ki zanje skrbijo. Čeprav je bilo veliko demonstrantov lažje ali težje zastrupljenih, pravijo v Gruziji, ni se zastrupil noben od vojakov, ki so sodelovali v napadu na demonstrante. Zaradi tega menijo, da so vojaki jemali pravočasno nekakšno zdravilo zoper uporabljen strup. Vojska pa tega zdravila noče dati zdravnikom na razpolago. Član komisije, ki v Gruziji preiskuje incident, je rekel novinarjem, da je bilo vsega skupaj najmanj 700 oseb ranjenih v incidentu, drugi član pa je dodal, da je bilo kar 600 teh zastrupljenih. Polovica tistih, ki so še v bolnišnici, so otroci, ki so zboleli nekaj dni po incidentu, ker je njihova šola zelo blizu kraja, kjer so nastopali vojaki s strupenimi kemikalijami.

— Kratke vesti —

Tokio, Jap. — Noboru Takeshita, ki je služil kot predsednik japonske vlade od novembra 1987, je izjavil, da bo podal ostavko. 65-letni Takeshita je namreč osebno globoko zapleten v finančnem škandalu, ki je zajel več vodilnih japonskih politikov. Ker je bilo v vladajoči liberalno demokratični stranki kompromitiranih toliko vplivnih članov, ni jasno, kdo bo Takeshiti nasledil. Možen kompromisni kandidat je zunanji minister Masayoši Ito, ki je pa star 75 let in ima sladkorno bolezen. Opazovalci političnih razmer na Japonskem menijo, da ni pričakovati večjega zasuka v domači ali zunanji politiki Japonske.

Beijing, Ki. — Kitajski študenti nadaljujejo s svojimi demonstracijami, ki so zajeli več mest. Študentje kritizirajo sedanje kitajsko vodstvo in zahtevajo demokracijo in svobodo. Oblasti so bile do demonstracij ne navadno strpne, kot pa kaže, so v bližini Bejinga sedaj zbrane večje vojaške enote, ki bodo po vsej verjetnosti uporabljene zoper demonstracije. Študentje iščejo podporo delavcev, kar je treba smatrati za rdeči signal oblastnikom.

Washington, D.C. — Porota, ki bo odločala o usodi polk. Oliverja Northa, še ni končala s svojim delom. Kdaj bo odločitev padla, tudi ne mogoče predvidevati.

Budimpešta, Mad. — Janos Kadar, ki je vodil Madžarsko od 1956 do svoje upokojitve maja lani, je zelo bolan.

Iz Clevelanda in okolice

Kosilo—

To nedeljo bo v Slovenskem domu na Holmes Ave. kosilo v korist Slovenskega doma za ostarele. Vstopnice so po \$10 (\$5 za otroke). Kosilo bo servirano od 11.30 do 2. pop. in se bo lahko tudi vzelo domov. Za razvedrilo bodo igrale razne godbe, med njimi Alpski seksitet. Še lahko kličete župnijski urad pri Mariji Vnebovzeti (761-7740).

Letna seja ZOD—

To nedeljo bo letna seja Zveze oltarnih društev in sicer pri Sv. Lovrencu na E. 80 St. Pričela se bo ob pol dveh pop. z molitvijo rožnega venca in blagoslovom z Najsvetejšim. Nato bo zborovanje v dvorani. Članice oltarnih društev vabljenе, da se te važne letne seje udeležijo v največjem številu.

Izvrsten koncert—

Preteklo soboto je bila dvorana Slovenskega narodnega doma lepo zasedena za koncert pevskega zbora Korotan. Koncert je bil izvrsten. Pevci in pevke ter pevovodja Rudi Knez zaslužijo vso pohvalo za njih odlično in tudi požrtvovalno kulturno delo. Med gosti sta bila nekdanja dirigenta Korotana Metod Milač in inž. Franček Gorenšek, prav tako sta bila navzoča iz Washingtona Stane Šušteršič in Cyril Mejač.

Novi grobovi

Marie Clernt

Umrla je 80 let stara Marie Clernt, rojena Zamejc, vdova po Louisu, mati Louisa in Mary Lou Galaska (Fla.), 6-krat stara mati, 4-krat prastara mati, sestra Andrewa, Anthonyja in Josephine Zupancic (pok.). Pokojna je bila mnoga leta učiteljica v svetovidski farni šoli. Pogreb bo iz Zakavoda na 6016 St. Clair Ave. danes, v cerkev sv. Vida dop. ob 10. in od tam na Kalvarijo.

William J. Trampush

Dne 20. aprila je na svojem domu v Strongsvillu za srčne bolezni umrl 75 let stari William J. Trampush, rojen v Clevelandu, vdovec po l. 1964 umrli ženi Josephine (r. Glavan), oče l. 1984 umrlega sina Williama, brat Olge Felgemačar in Rose Lewis, z ženo lastoval in vodil Trampush Grocery & Meat Market na St. Clair Ave. do l. 1953 (trgovino so bili odprli njegovi starši l. 1918), nato kupil posestvo v Strongsvillu, ker je do srednjih 70-ih let lastoval in vodil znani Golden Horse Inn, po upokojitvi pa gostišče še lastoval, vnet harmonikar, ki je rad igral na slovenskih piknikih. Pogreb je bil včeraj s sv. mašo v cerkvi sv. Jožefa v Strongsvillu.

V Rožmanov sklad—

Za študente v Mohorjevih domovih je daroval g. John Fekete \$50 v spomin, kot duhovni šopek cvetja, svoji nedavno umrli ženi Agnes (Nežki); \$30 je darovala ga. Marija Ribič v spomin Fr. Louisa Tomca. Darovali so še: \$100 g. in ga. Frank T. Mlinar; po \$25 g. in ga. Štefan J. Zorc, Coloc. ter. N.N. iz župnije Sv. Vida; \$20 g. Peter Zupan, Coloc. V svojem in v imenu Mohorjeve se darovalcem lepo zahvaljuje pov. J. Prosen.

»Homestead Exemption«—

Dobijo se prošnje za znižanje zemljiških davkov oz. »Property Tax« in sicer do 5. junija tega leta. Do takrat morate prošnjo vložiti, ako ste do te ugodnosti upravičeni. Lahko vložite prošnjo pod pogojem, da ste stari vsaj 65 let, ali pa trajno in popolnoma onemogli neoziraje se na starost, in če je vaš celoten dohodek za leto 1988 \$16,500 ali manj. Ta ugodnost, ako izpolnite pogoje in potreben obrazec najkasneje do 5. junija, vam lahko prihrani v letu tudi do nekaj sto dolarjev. Je pa na vas, da se za to ugodnost pri vašem okrajnem auditorju pozanimajte. V okraju Cuyahoga, kličite 443-7050 za več informacije.

Lep uspeh—

Farna prodaja peciva, ki je bila pri Sv. Vidu 15. in 16. aprila, je tudi letos krasno uspela. Končni dobiček je bil \$2012.

O »partnerstvu«—

Bralci Ameriške Domovine naj ne spregledajo članka v lokalnem *Cleveland Plain Dealerju*, ki ga je napisal Brent Larkin. V svojem članku Larkin sarkastično kritizira župana Georgea Voinovicha in evropske etnične skupnosti v našem mestu, ker nasprotujejo pobudi v clevelandskem mestnem svetu, da bi Cleveland sprejel nekakšno »partnerstvo« s sovjetskim mestom Volgogradom (bivšim Stalingradom). To »partnerstvo« silijo razni liberalci, v mestnim svetu je glavni pobudnik odbornik Dale Miller z zahodne strani mesta, ki je že obiskal Volgograd. Nebo ne bo padlo, če bo to »partnerstvo« sprejeto, vendar smo mnenja, da čas ni dozorel za to. Tisti, ki soglašajo, naj svojo nasprotovanje izražajo svojim mestnim odbornikom.

VREME

Deloma do pretežno sončno danes z najvišjo temperaturo okoli 69° F. Deloma sončno tudi jutri, z najvišjo temperaturo okoli 67° F. V četrtek spremenljivo oblačno, z najvišjo temperaturo okoli 65° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 012400)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche
American Home Slovenian of the Year 1987: Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države:

\$36 na leto; \$21 za 6 mesecev; \$18 za 3 mesece

Kanada:

\$45 na leto; \$30 za 6 mesecev; \$20 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$48 na leto; za petkovo izdajo \$28

Petkova AD (letna): ZDA: \$21; Kanada: \$25;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$28

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$36.00 - year; \$21.00 - 6 mos.; \$18.00 - 3 mos.

Canada:

\$45.00 - year; \$30.00 - 6 mos.; \$20.00 - 3 mos.

Foreign:

\$48.00 per year; \$28 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$21.00 - year; Canada: \$25.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published Tuesday & Friday except 1st 2 weeks in July & the week after Christmas

No. 32 Tuesday, April 25, 1989

Bo Božič 1989 v Sloveniji spet praznik?

Leta 1953 so v Sloveniji iz političnih razlogov praznovanje Božiča ukinili. Tedaj vsemogočna partija je odločila, da mora biti Božič delovni dan. Slo je za ponižanje Cerkve, za ideološko barbarstvo, za vsiljevanje ateistične dogme, za prezir do duhovnih vrednot. Leta 1953 se je Jugoslavija in z njo Slovenija postavila v vrsto skupaj z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo in Sovjetsko zvezo. Te države so namreč edine v Evropi, kjer za Božič ljudje delajo.

Kljub dolgoletni izrinjenosti iz javnega življenja pa Božič v Sloveniji nikdar ni izgubil svojega prazničnega značaja. In to ne samo za verne, ampak tudi za versko brezbrizne in neverne. Če ni bil že verski praznik, je bil pa družinski, dan tradicije in slavljenja miru.

In tako so v teku let stvari dozorele v pravi smeri. Slovenija si ne želi samo gospodarske, ampak tudi duhovne sorodnosti z Evropo. In Božič je tako kulturno dejstvo, izraz krščanske Evrope in evropske civilizacije.

Ko se je 21. februarja v Ljubljani sestal Svet za odnose z verskimi skupnostmi pri SZDL Slovenije, so bili vsi prisotni skoro soglasno mnenja, naj bo v Sloveniji prihodnji Božič dela prost dan. Seveda to mnenje še ni zakon; zakon bo postal, ko ga bo republiška skupščina sprejela po nekoliko zapletenem postopku. Ni pa kakega pravnega problema, saj je razglasitev dela prostih dni v pristojnosti republik.

V uvodnem poročilu je član predsedstva Primož Hainz navedel vrsto podatkov iz raziskav javnega mnenja, iz katerih izhaja, da je okrog 50% Slovencev vernih, ki si seveda želijo Božič kot praznik, a za 25. december kot dela prost dan se izreka kar štiri petine prebivalstva. Za verne naj bo Božič verski praznik, za ostale pa dela prost dan v skladu z njihovimi potrebami.

Med 22 razpravljalci se edino predstavnik Zveze borcev Damjan Pahor ni opredelil za praznovanje Božiča, češ da imajo borci o tem različna mnenja in da bo to v njihove vrste vneslo neenotnost. Je pa moral priznati, da se je v času partizanske borbe Božič vedno praznoval in borci zaradi tega niso bili nič manj enotni.

Tako so razpravljalci prišli do zaključka, da je Božič sicer verski praznik, a tudi izraz sedanje evropske civilizacije. Tudi predstavnik Zveze komunistov Slovenije se je strinjal s pobudo, ko je dejal, »da ne more biti sporna«, in dodal, da bi bilo treba razmisliti o celotnem prazničnem obdobju od 25. decembra do 1. januarja, kot se to praznuje po vsej zahodni Evropi.

Zanimivo misel je dodal Mitja Ribičič. Božični praznik je praznik vseh Slovencev, onih, ki živijo v matični domovini kot onih, ki živijo v zamejstvu. Če upoštevamo načela enotnega kulturnega prostora, je treba spoštovati tudi tradicije manjšin, ki žive v Sloveniji in tradicionalno obhajanje tega

Še smo v zenitu življenja

NEW YORK, N.Y. - Njujorška slovenska srenja s svojo farno cerkvico na Osmi v velikem mestu New Yorku ne bo dosegla zenit svojega letošnjega življenja šele tam proti koncu junija, ko sonce doseže svoj zenit, ampak začuda, to se je zgodilo kar ob pomladnem enakonočju! Letošnja zgodnja velika noč nas je pognala v polnost življenja. S cvetno nedeljo se je začelo. No ja, ta nedelja z Babnikovimi slovenskimi butaricami, ker je v njih zajeta stara slovensko-narodna tradicija, nam skliče naše raztresene farane in srenjčane. Tej nedelji sledi vstajenska s svojimi pisanicami, ki se v naši narodni cerkvi na ta zmagovalni krščanski praznik dele po veličastni Gospodovi daritvi v naši cerkvi.

Komaj po treh tednih tega bujnega življenja, je že prišel sv. Cirilov farni dan. Ker na tem dnevu programu ne zadoščamo sami, ampak povabimo, deloma kar v pomoč, še druge brate in sestre iz drugih slovenskih srenj na ameriškem kontinentu, zato to farno našo prireditev poimenujemo za Slovenski festival v New Yorku. Naša cerkvena dvorana te množice ne bi mogla sprejeti, zato nam je letos dal dvorano na razpolago župnik msgr. Kondrat pri sv. Matiju v Ridgewoodu.

Ta dvorana je bila v soboto zvečer, 15. aprila, polna do svoje zmogljivosti. Če bi trdil, da smo jo farani slovenskega sv. Cirila napolnili, bi stopil precej od resnice. Ker je ta cerkvena dvorana sredi Ridgewooda, in ker je tednik Ridgewood Times, po zaslugi pevodje Jerryja Koprivška, objavljala napoved Slovenskega festivala, je ena šestina navzočih bila iz fare sv. Matije, ki pa so kočevskega rodu, a ki jih slovenska pesem še ogreva, ko so poslušali njen odmev nekoč na Slovenskem. Iz sosednje, enkrat čisto slovenske fare sv. Križa v Fairfieldu, Conn., je z župnikom Hribškom prišlo 45 Slovencev, ki jih je zbral Jože Višinski. Ostali pa so bili farani sv. Cirila in njujorški srenjčani. Vsega skupaj nekaj čez 400 ljudi.

Cerkvena dvorana pri sv. Matiju je prijazna, z velikim odrom, tako, da so se plesalci, člani Soče iz Hamiltona, Kanada, lahko razgibali v svojih slovenskih narodnih plesih. Naš domači slikar Korl Klesin je obogatil zadnjo steno s cerkvico sv. Janeza ob bohinjskem jezeru. Lani Bled, letos Bohinj, in kaj nam bo dal drugo leto za naš farni dan — Slovenski festival v New Yorku?

Poleg Ivana Kamina, ki je bil dejanski organizator tega festivala, Jerry Koprivška, ki

je spet sklical naše pevce na skoraj štirimesečne tedenske pevske vaje, je bil Korl tisti, ki je že pred tedni začel z delom, da smo imeli za svojo farno prireditev spet domač slovenski oder. Kamin pa je dobil dva prijatelja, mojstra za razsvetlitev odra. Tako smo prvič na naši prireditvi tudi lahko zaznali, kako učinkovit je takšen odski pripomoček.

Judita Prelog je vodila prodajo vstopnic in oskrbela prenočišča za sodelujoče goste iz Kanade. Babnik je prevzel skrb za kuhinjo s pomočniki, kakor je tudi za baro skrbela Zorka Rolihova, da je imela dovolj delovnih rok. Vse je teklo nekam brežhibno. Nekateri smo opravili nekaj drugih del v pripravi dvorane: Ivan Kamin, Janez Cerjak, Peter Jenko, Kristina Zajc, Ernest Pavšič in njegov brat. Vse to se je v glavnem naredilo vpravn na sobotni dan, z izjemo odra, ki je bil končan prej. Ko so prišli prvi s Kanade, godbeniki plesnega orkestra Veseli Pomurci, malo po tretji uri, je bila dvorana nared, vse pripravljeno za lep večer.

Vremenska napoved je bila čisto napačna. Dneve poprej so napovedovali dež za petkov dan in sobotno dopoldne. In dežja ni bilo v petek. Začel je na sobotno jutro in kar ves dan deževalo tja v nedeljsko jutro. Pa vendar to nam prireditve ni pokvarilo. Dvorana se nam je začela lepo polniti. Nekaj prijavljenih ni prišlo. Nadomestili pa so jih neprijavljeni. Tako se je program začel ob polni dvorani.

O njem ne morem dati takšnega poročila, kot bi rad. Bil sem namreč pri vhodni mizi in nisem mogel slediti z vso potrebno pazljivostjo. Vendar v glavnem sem sledil tudi ob začetku.

Program so začeli Veseli Pomurci s štirimi Avsnikovimi skladbami. Za mene je bila najbolj učinkovita »Slovenija«, kar je zasluga pevke Elizabete Ferko in pevca Pavla Zugiča, razdeljeno v solo in duet, kar je tej pesmi dalo posebno privlačnost, še posebej zato, ker smo vajeni, da nam to pesem poje en sam ženski glas. Deli v duetu ti gredo bolj do srca in tako vse bolj doživljaš utrip Slovenije na tujem.

Temu glasbenemu uvodu so sledili prvi plesi plesne skupine Soča in sicer: z v venček povezanimi štirimi gorenjskimi narodnimi plesi. Čeprav plesalna skupina nastopajočih nosi ime »Soča«, nam niso podali nobenega plesa, doma na Primorskem! Začeli so, kot sem pisal, z gorenjskimi: Žakle in kovtre šivat, Zibenšrit, Mrzulin in Svadbena polka.

praznika med Slovenci v Italiji in Avstriji. Matična domovina se od tega ne sme ograditi, ampak to podpreti in sama pri tem sodelovati.

V Sloveniji je torej tudi v partijskih vrstah zmagal zdrav čut in zahodnoevropska usmerjenost. Ni torej razloga, da ne bi te zmage pozdravili in ji od srca zaploskali.

J. Jk. (Kat. glas, 2.3.1989)

S tem, da so začeli z gorenjskimi plesi, so morda poudarili nekdanjo moč Kranjcev, ki so na vse ostale Slovence vplivali na sprejetje njih dialekta za skupen slovenski književni jezik. Vendar v plesih narodnih niso prodrli, zato imamo poleg teh plesov še druge: koroške z različicami po dolinah, primorske, ko poznamo tržaške in kraške ter druge, pa prekmurske in belokranjske. Ti zadnji so najbolj slovanski-slovenski plesi. In škoda, da v drugem delu programa, ko so nastopili z njimi, niso imeli tudi belokranjskih narodnih noš. Gledalci bi v plesih in nošah spoznali, da do tod v preteklosti germanski in romanski vpliv ni zajel ves slovenski rod. In zato so skladbe Matije Tomca tako pristno slovenske, ker je znal prisluhniti belokranjski zemlji in njenim ljudem ter njihovim življenjskim utripom.

Sledila sta dva prekmurska plesa, ki sta kazala na širino te pokrajine, ki je odprta tja v planjave nekdanje slovanske Panonije. Plesalci so bili mlada dekleta in fantje, menda srednja skupina Soče, in ta mladost je dobila podobo v njihovih kretnjah in gibih, zato so našo publiko zadostili in navdušili. S tem pa sta dobila z njimi vse priznanje tudi njihov učitelj Toni Horvat ter oblikovalec Frank Jeraj.

Glasbi in plesom je sledila lepa slovenska pesem, katero nam je pod vodstvom Jerryja Koprivška posredoval, in to prav učinkovito, mešani pevski zbor sv. Cirila. S Premrlovo »Zdravica« so nam zbranim in vsemu slovenskemu rodu nazdravili. Saj je to ena

(dalje na str. 4)

Veleposlanik SFRJ Živorad Kovačević bo kmalu odpoklican

Obveščeni smo, da bo Jugoslavija kmalu — če že ni — odpoklicala domov svojega veleposlanika v ZDA Živorada Kovačevića, Srba, ki je v beograjskih oziroma Miloševićevih krogih padel v nemilost zaradi njegovega premalo odločnega ravnanja v zvezi z lanskim obiskom v ZDA slovenskega predsednika Janeza Stanovnika. Takrat se je bil Stanovnik dokaj močno izrazil zoper Miloševićevo politiko med tiskovno konferenco pri National Press Clubu in v govoru Council on World Affairsu v Washingtonu, D.C., menda je tudi povedal slovensko stališče med srečanjem s takratnim državnim sekretarjem Geom Shultzom. Kovačević naj bi bil prisoten ob teh priložnostih in se ne zoperstavil Stanovniku, kar je srbske kroge močno vznemirilo in jezilo. Baje je moral Kovačević kar dvakrat iti v Beograd in se zagovarjati. V izjavah za tisk v ZDA je bil Kovačević dejal, da je Stanovnik njegov osebni prijatelj.

Koga bodo iz Beograda poslali kot novega veleposlanika, še ni znano.

r.m. susel

Slovinci v Italiji nočejo umreti

Msgr. Kazimir Humar je v goriškem Kat. glasu objavil uvodniški članek, ki mu je dal naslov »Umreti nočemo!«, v katerem je opisal stanje med Slovenci, ki živijo v zamejstvu. Položaj teh Slovencev ni rožnat, ni pa tudi še obupen, kot jasno piše msgr. Humar.

Ali hočemo umreti, namreč mi zamejski Slovenci?

To vprašanje o naši prihodnosti se mi pogosto vriva, ko gledam na naše razmere. Predvsem: Ali hočemo biološko umreti? Statistike dajejo pozitiven odgovor. Poglejmo le tri naše slovenske občine na Goriškem v letu 1988!

Doberdob: rojstev 17, smrti 10, porok 11. Prebivalcev ob koncu leta 1447.

Sovodnje: rojstev 12, smrti 23, porok 15. Prebivalcev ob koncu leta 1277.

Števerjan: rojstev 6, smrti 17, porok 6. Prebivalcev ob koncu leta 851.

Sorazmerno je prišlo v Doberdob na tisoč prebivalcev 10 rojstev, sedem smrti in osem porok. V Sovodnjah osem rojstev 20 smrti in 12 porok. V Števerjanu niti pet rojstev na tisoč prebivalcev, skoro 20 smrti in niti ne pet porok. Po drugih občinah bo prej slabše kot boljše, kar se tiče nas Slovencev v Italiji.

Biološko umiramo, zidamo pa nove vile, kupujemo vedno močnejše avtomobile, skrbimo za vedno višji življenjski standard. Za koga?

Vpis v slovenske šole

Temu biološkemu padcu sledijo neizogibne posledice. To je upadanje števila otrok v slovenskih vrtcih, osnovnih šolah in sedaj že tudi na enotni srednji šoli. V bližnji prihodnosti bo začel upadati vpis v višje srednje šole.

Zaradi vedno manjšega števila otrok so v nevarnosti, da zaprejo nekatere osnovne šole. V Podgori je slovenski odsek že zaprt. V dvomu je obstoj šole v Rupih in na Vrhu. V Gabrjah šole že dolgo let ni več, prav tako ne v Dolu. Tudi v Jamljah razmišljajo, ali bi šole zaprli, saj že vozijo nekatere otroke v Doberdob. Podobno je s šolami na Tržaškem.

Naša politika

Podoba je, da hočemo tudi politično umreti. Umreti namreč kot slovenska stranka. Izidi lanskimi deželni volitev so znani; stranka »Slovenska skupnost« je komaj, komaj dobila dovolj glasov, da je izvolila enega svojega predstavnika v deželni svet. In vendar pravijo statistike, da bi lahko izvolili tudi tri slovenske svetovale v ta svet, če bi vsi Slovenci volili slovensko demokratično stranko.

Toda ne, mi moramo na volitvah podpirati vse italijanske stranke od skrajnih levih do onih na desni. Posebno so za nas v narodnem oziru pogubni Craxijevi socialisti. Ti so postali vsaj v naši deželi izrazito nacionalistična in slovenskim

interesom nenaklonjena stranka. Njih besede so včasih prijazne, toda njih politična praksa je za nas škodljiva. In kljub temu je toliko, tudi slovenskih intelektualcev, ki za to stranko volijo. V rokah imajo skupaj s PCI (= italijansko komunistično partijo) tudi razene vse slovenske občine. Ali hočemo tudi politično umreti?

Kulturno umiranje

In še eno umiranje nam grozi, to je kulturno umiranje, umiranje narodne zavesti. Res je, časi nacionalnih sporov ter ideoloških polemik so v glavnem mimo. Živimo v vseh ozirih v bolj strpnih in demokratičnih odnosih. Toda dolžnost in ponos vsake narodne manjšine bi morala biti, da čuva svoj jezik in goji kulturo.

Z največjim zadoščanjem smo pozdravili papežovo pismo o narodnih manjšinah in njegovo gesto za letošnji dan miru: »Če hočemo graditi mir, spoštujemo manjšine.« Manjšine vseh vrst, tudi narodne. Toda najprej morajo manjšine spoštovati same sebe; spoštovati svoj jezik in svojo kulturo.

V prvem desetletju po zadnji vojni smo imeli nič koliko kulturnih prireditev in nastopov, iger, kulturnih večerov, predavanj. In vse so bile močno obiskovane. Žejni smo bili slovenske besede, slovenske igre poleg petja. V tej žeji smo gradili prosvetne in kulturne domove na Goriškem in Tržaškem. Ljudje so se velikodušno odzvali in za domove tudi žrtvovali dokajšnje denarne zneske.

Od vsega nekdanjega navdušenja nam je ostalo v glavnem petje in pa šport. Ta posebno vleče mladino. Ali je to dovolj za našo narodno kulturno rast?

Naše versko življenje

In poglejmo še v naše cerkve, na naše versko življenje! V zadnji »Mladika« piše p. Marko Rupnik: »Tukaj je vse mrtvo, pusto, vse spi. Tu že vse umira. Kot pokopališče je naše zamejstvo. Stanje Cerkve je tragično in brezupno. Nič se ne dogaja...« In v tem tonu gredo naprej tožbe, ki da jih je največkrat poslušal, od kar je v Gorici.

Iz razgovora s patrom je prišlo na dan, da so omenjene tožbe sad ankete, narejene med mladimi študenti. Torej so prikaz stanja med našo mladino, saj bi anketa med zaposleno mladino bila verjetno še bolj porazna. Toda tudi od drugod je slišati, da je mladina brez idealov, brez pravega življenjskega poguma: je pač zra-

stla v blagostanju, ko je postal cilj človeku potrošništvo ali po apostolu Pavlu: »Njihov bog je trebuh«, to je uživanje.

To ni prvič v zgodovini, da je mladina v krizi. Spomnimo se le, kaj je bilo leta 1968. Zato ne smemo obupati, kakor tudi mladi sami ne obupujejo. Saj proti koncu ankete le izražajo upanje in željo iskati Kristusa.

Toda verska kriza je zajela tudi odrasle kristjane. Ob nedeljskih mašah je vedno manj udeležbe, čeprav skoro vsi starši priglasijo otroke k šolskemu verouku (90%); potem k prvemu sv. obhajilu in nato k birmi.

To pomeni, da smo po tradiciji še vedno kristjani. Potrebno je le iz tradicije preiti v osebno versko prepričanje in prakso. K temu naj bi služil tudi sedanji ljudski misijon na Tržaškem. Vendar naj verniki ne pričakujejo vsega od nas duhovnikov; tudi mladi ne. »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal«. Priložnosti za poglobljanje vere je tudi pri nas precej, seveda za vernike dobre volje.

Toda naj zaključim: Ni vse tako tragično in črnogledo kot si kdo predstavlja. Potrebujemo predvsem več življenjskega optimizma, več volje do življenja. Ivan Pregelj je po prvi svetovni vojni napisal povest o koroških Slovencih z naslovom: »Umreti nočejo!« Tako bi morali tudi mi sebi dopovedovati: »UMRETI NOČEMO!«

Vohun aretiran

Goriški *Katoliški glas* je objavil kratko vest o aretaciji sovjetskega vohuna v Trstu:

»Agenti italijanske protiobeševalne službe in tržaški karabinjerji so pod obtožbo, da je vohunil za sovjetsko službo KGB, aretirali 42-letnega Tržačana Giorgia Stancica, ki je bil poročen z Jugoslovanko, živel v Škofijah onstran meje, zaposlen pa je bil v Trstu na trgovskem oddelku podjetja Iret. Pri aretiranjem naj bi našli pomembne načrte o najsodobnejših sistemih oborožitve z običajnim orožjem, ki naj bi ga izdelovali v podjetju z državno udeležbo Meteor v Ronkah. V okviru iste akcije sta bila v La Spezii aretirana dva italijanska državljana, ki sta bila povezana z operativnim centrom KGB na Dunaju. Ostala dva centra za Italijo sta bila v Beogradu in Sofiji.«

Ameriška Domovina druži Slovence po vsem svetu!

Grdina—Cosic Pogrebni Zavod

1701 Lake Shore Blvd. 531-6300

1053 E. 62. cesta 431-2088

V družinski lasti že 86 let

Ljudje in sistemi

II.

Spanski general Francisco Franco je bil navaden diktator. Res vsakdanji diktator v stilu kakega Mussolinija, očeta fašizma? Res tak, zatrjujejo mednarodne svetovne obveščevalne agencije vse od začetka Francovega oboroženega posega v razvoj svetovnih dogodkov v tridesetih letih. In pri tem vztrajajo do naših dni in jim je treba verjeti. Pa jim vendar ta pisec člankov v AD in druge emigrantske tiskovine ne verjame.

Ze dolgo čakam na priložnost, da bi to svoje stališče tudi objavil in utemeljil, pa v posebnem spisu tega nisem hotel napraviti, ker bi izgledalo, da ga hočem zagovarjati in braniti, kar pa ni moj namen. Jaz bi samo rad pokazal vso resnico o Francovem nastopu, tudi tisto, o kateri obveščevalci javnosti molčijo. Molčijo ali krivo poročajo, ker imajo pri tem prste vmes posebej trenirani in sijajno organizirani časnikarji prejšnje Kominterne in sedanjega Kominforma. Ti žurnalisti sedijo na važnih mestih svetovne obveščevalske službe, kjer imajo možnost v smislu Kominforma krojiti poročila o dogodkih in pisati ocene in komentarje. Ljudje so na široko lahkoverni, hlepijo po senzacionalnih dogodkih in verjamejo, kar berejo.

Tako je general Franco od začetka do konca proglašen za nasilnega diktatorja v Spaniji, kar se je priboril z oboroženim napadom na oborožene sile legalne republikanske vlade v Madridu in se polastil oblasti. Samo tako prikazan in opisan Franco, pristen diktator, se je zataknil v grlu svetovne javnosti, da ga ne more pogoltniti. Obenj se je spotaknil tudi naš Kocbek, omahnil, zgubil ravnotežje in globoko padel. Rešiti ga ne more niti njegova vrhovna kvaliteta genialne literarne umetnosti.

Francov pojav pa ima svetovo-zgodovinski pomen za cel svet, radi česar je tem bolj pomembno in umestno z žarko lučjo posvetiti v njegovo diktatorstvo, kar bomo bežno storili tukaj mi.

Generalu Francu se namreč dela zgodovinska krivica.

Zgodovinska resnica je, da so se notranje razmere v tridesetih letih v Spaniji zelo zmedle in zamešale, da so se začele pojavljati teroristične levičarske skupine, ki so napadale cerkve in duhovščino v prvi vrsti in začele celo moriti ljudi. O tem so na široko poročali listi in dodajali, da levičarski režim nima položaja v rokah. V deželo so začele prihajati pospešeno posebne komunistične bojne brigade, ki jih je po vseh primernih krajih sveta organizirala Stalinov Komintern z namenom, da vzpostavi na Pirenejskem polotoku močno komunistično mostišče za naskok na zahodno Evropo.

Republikanska komunistično infiltrirana vlada v Spaniji je te brigade hvaležno sprejemala in tako so bili ustvarjeni pogoji za vzpostavitev stalinistične centrale v zahodni Evropi za sovjetizacijo tega dela starega kontinenta. Kaj bi to pomenilo za Evropo in ves svet si je človeku res nemogoče predstavljati. Rdeča Evropa — rdeč svet, ta verjetna možnost je bila na kocki, ko je pod silo te perspektive vdrl z dobro izvežbano vojsko čez mejo v svojo domovino, general Franco, spodil tuje pritepenice, med katerimi najdemo tudi skupino slovenskih »španskih borcev«, iz dežele, porazil je vladne čete in prevzel oblast v deželi v zadnjem trenutku.

Ta oblast v danih razmerah ni mogla biti druga kot avtoritarna diktatura, če naj se obvlada kaos, ljudska podivjanost, zločinski instinkti in brezzakonita mentaliteta.

Nastane vprašanje: s kakšnimi načrti v rokah je general podvzel drzno in riskantno akcijo? in drugo vprašanje: kakšen sistem vladanja je izdelal, da uspešno doseže svoj namen?

Odgovor na prvo vprašanje je obsežen v obliki in vsebini njegove dolgoletne vlade, dokler prostovoljno ni izročil, ko je čas dozorel, svoje absolutne oblasti v upravo dinastije in vlado v roke kralja. Izročal pa ni kake razcapane, notranje neurejene in obubožane Španije, ampak lepo urejeno, razmeroma dobro in blago vladano in finančno trdno državo. Ta obstaja še danes, ko je v ponos in slavo njenemu dolgoletnemu »diktatorju« (diktatorju v smislu obveščevalnih agencij), ki že dolgo vrsto let leži v skupnem grobišču s prijatelji in sovražniki.

Po smrti smo vsi samo kristjani. A ne v smislu Kočevskega Roga.

Bilo bi kar poučno dobiti v roke podroben opis sistema, ki ga je general »diktatorsko« uporabljal pri vodstvu svojega naroda iz anarhije v mirno ustavno življenje naroda.

Sedaj pa še bežna beseda o ljudeh in sistemu v naši mili domovini Sloveniji in Jugoslaviji. Ko je Broz-Tito po vojni in revoluciji ustvarjal komunistično Jugoslavijo, je bil pametno previden pri notranji razdelitvi in ureditvi države. Sam mednarodno marksistično opredeljen Jugoslovčan je imel pred očmi prve centralistične in narodnostne težave prve Jugoslavije in radi tega skrbel za nekako ravnotežje narodov v državi. Odščipnil je republiko Srbiji dominantno velikost in moč s tem, da je ustanovil dve samostojni pro-

(dalje na str. 5)

Od demonstracij do žrtev

Točno opoldne v Podujevu

Tudi tednik »Telex« sledi razvoju dogodkov na Kosovu in objavlja poročila, ki se v bistvu ne razlikujejo od tistih, ki jih je najti v radikalnejši »Mladini«. O krvavih — po krivdi varnostnih sil — demonstracijah na Kosovu zadnji teden marca je poročal »Telex« v svoji 13. številki z dne 6. aprila. To je najnovejši »Telex«, ki ga imamo na razpolago. Brali boste, da sta bila telexova novinarja neposredna priča uboja miličnika v omejenem mestu Podujevu. Ur.

Sončno jutro, ki se je v ponedeljek, 27. marca, porodilo nad Kosovom, ni z ničemer dajalo slutiti, da se bo samo nekaj ur pozneje v Podujevu, potem pa tudi v drugih kosovskih mestih začela tragedija, kakršne povojna Jugoslavija ne pomni.

V Podujevu, kjer so bile leta 1981 najhujše demonstracije separatistov, se je tokrat začelo nenadoma. Vse do poldneva so bile podujevske ulice mirne in življenje je navidez, ampak samo navidez, potekalo normalno; srečati je bilo mogoče komajda katerega miličnika s pištolo v toku ob pasu, kakor da je položaj povsem normalen. Takšna lagodnost ni mogla miniti brez posledic.

Opoldne se je na glavni ulici tega kosovskega mesta zbralo kakšnih sto mladincev, ki so svoje nezadovoljstvo izražali z metanjem opeke in kamenja v okna hiš, mimo katerih so hodili. V naslednjih desetih minutah so bila razbita vsa stekla na zgradbi skupščine občine Podujevo in na poštnem poslopju. Demonstranti so prevrnili avtomobil. Pregradili so tudi progo: na tire so potisnili avtomobil in zraven dovalili nekaj sodov. In tedaj je padla prva žrtev.

Iz poštnega poslopja, kamor smo se zatekli, je bilo vse mogoče natančno videti: pridrel je avtomobil podujevske milice z vključeno sireno in vrtečo se rdečo lučjo. Zaustavil se je kakšnih trideset metrov pred demonstranti. Prvi je izstopil miličnik, ki je sedel ob vozniku. Ni še zaprl vrat vozila, ko je odjeknilo deset strellov.

Miličnik — pozneje smo zvedeli, da je bil komandir postaje milice Podujevo Jetulah Kuqi — je padel, drugi miličniki, štirje, so ga prenesli za avtomobil, za katerega so se tudi sami zatekli. Deset minut so čakali na prvo pomoč. Pripeljalo je še eno miličniško vozilo, a se je moralo tudi to umakniti razsrjenim demonstrantom. Med njimi so bili tudi ranjeni, ki so jih z zasebnim vozilom odpeljali v neznan smer, najbrž h kakšemu zdravniku. Naslednji dan jih namreč dvajset ni prišlo na delo.

To je bil komaj začetek neredov.

Miličniki v Podujevu, očitno nepripravljeni na takšne

spopade, so se bolj umikali kakor demonstrantom preprečevali razbijanje vsega, kar jim je prišlo pod roke. Skozi Podujevo je odmevalo streljanje. Vandalsko uničevanje središča mesta se je neovirano nadaljevalo vse do 15. ure, ko so v mesto prišli »specialci« in iz nizko letečih helikopterjev odvrgli nešteto bomb s solzilcem.

Na ulicah je vladala zmešnjava: ni se vedelo, kdo na koga strelja, krogle so zadevale tudi okna. Podujevčani in naključni mimoidoči so se najbolj varne počutili na tleh, na podih prostorov, v katerih so se znašli. To je trajalo pozno v noč. Pozneje smo v mislih nekajkrat zavrtili film dogajanja in vedno prihajali do enakih sklepov — glavne napake so zagrešili v pokrajinskem sekretariatu za notranje zadeve.

Tisto popoldne je bilo vroče tudi v Prištini. Moč in organiziranost demonstrantov so podcenjevali. Pozneje nam je o tem pripovedoval nezamenljivi Qani iz Zeri i renisa. Čeprav se je razvedelo, da so v Podujevu ubili komandirja milice, so varnostni organi precej zlahka sprejeli dejstvo, da se je pred skupščino Kosova zbralo pet sto mladih, in so v začetku angažirali komaj petdeset miličnikov.

Demonstracije in neredi se stalno razširjevali

Medtem se je število demonstrantov še povečalo in prišlo je do nenavadnega položaja: demonstranti so se uprli policiji in, ko so zaslišali hrumat helikopterja, pobegnili v ozke uličice naselja Vranjevac. Med umikom so streljali proti miličnikom in jih obmetavali s kamenjem. Razbili so tudi okna na poslopju nekega vrtca, ki je bil v tistem trenutku na srečo prazen. Položaj so spet morali reševati specialci, ki so demonstrante skozi ozke uličice potiskali na obrobje mesta. Spet se je slišalo streljanje iz pištol, avtomatskega orožja...

Ko so se demonstranti umikali mimo prištinske opekarne, so zasegli buldožer in z njim zavozili proti specialcem. Solzilec, vržen v kabino, jih je zaustavil. Streljanje se je nadaljevalo pozno v noč. Cesti Priština-Kuršumilja in Priština-Leskovac sta bili neprehodni do poldneva naslednjega dne.

Brez prelivanja krvi ni šlo niti v Gnjilanih. Okrog 15. ure je okrog tri sto ljudi odšlo iz gnjilanskega parka — v katerem so dotlej poležavali po travi — proti središču mesta in streljali proti miličnikom, vozilom in izložbam iz strelnega orožja in uporabljali vse, kar jim je prišlo pod roke. Miličniki so jih razgnali, vendar so se spet zbrali in streljali proti miličnikom. Razbili so nekaj avtobusov, potniških avtomobilov, več vozil milice in prevrnili ter razbili tudi kiosk.

Milica se je umaknila, med demonstrante pa so iz heliko-

»Specialci« na Kosovu pretepajo demonstranta. Možakar zadaj na desni daje vtis, da pretepanje kar uživa.

pterja vrgli solzilec. V vsem tem času skozi mesto skoraj ni bilo mogoče zaradi oblaka solzilca, otroci v šolah pa so postali neke vrste talci. Neredov ni in ni bilo konec. V tretjem in zadnjem napadu so demonstranti uporabili tudi izkušnje Palestinecev: zažgali so avtomobilske gume in mazut v sodih, kar je za dalj časa onemogočilo ves promet.

Zvečer poslušamo radio. Uvedeno je izredno stanje, prepovedano zbiranje več kot treh oseb, od torka velja policijska ura med 20. uro zvečer in 5. uro zjutraj. Bolj strogo kakor leta 1981. O žrtvah niti besede — samo neuradno je mogoče slišati, da jih je že 17; dva miličnika in 15 demonstrantov.

Trdijo, da je milica streljala samo v zrak, razen kadar je šlo za samoobrambo, vendar to verjame malokateri izmed novinarjev. Ne brez razloga: med demonstranti je nesorazmerno več mrtvih in zares težko je verjeti, da so se pobijali med

seboj ali »podtikali trupla«, o čemer se je tudi šušljalo.

Naslednje jutro ni obetalo nič dobrega. Tanki na ulicah, patrolje na vsakem vogalu...

Odhajamo v Prištino. Že pri pošti v Podujevu nas zaustavijo specialci. Natančno preiskujejo avtomobil, osebne stvari, povprašujejo, kam gremo. Cesta proti Prištini je prazna, srečujemo samo vojaška vozila. Prazne so tudi redke odprte gostilne. Hotel Grand je prepoln gostov, bodisi novinarjev bodisi miličnikov, ki so prispeli iz republik in Vojvodine.

Dejstvo je, da inštitucije z novinarji komunicirajo samo preko sporočil, kar večino izmed njih napoti k temu, da začno informacije iskat pri »svojih« inšpektorjih, tistih iz matičnih republik. Novinarji ljubljanskih redakcij so podatke dobivali od slovenskih inšpektorjev, novinarji Vjesnika od inšpektorjev iz Hrvaške... Pokazalo se je, da lahko jugo-

(dalje na str. 6)

ŠE SMO V ZENITU ŽIVLJENJA

(nadaljevanje s str. 2)

tistih pesmi, ki smo jim nekoč na Slovenskem rekli: budniške. Pesmi, ki so dramile mnogim zaspanim Slovencem narodno zavest. In tega smo zdaj tudi mi, na tujem, sila potrebni, ker nas uspavata moderni čas in okolje, ki nam duši korenine v nas, ki so pognale v svojstni zemlji, tam pod Triglavom.

Nato je bila Vrabčeva otožna: Njega ni... Sledila je hrepeneča skladba p. dr. Špendova na Balantičevo besedilo: Sen o vrnitvi... Ta pesem me je ganila, ker sem bil v predvojnih letih prijatelj Franceta Balantiča. In kdo ne pozna Ipavčeve: O mraku, ko nas mami jo toni zvona farne cerkve? Pa se v tem hipu izza zavese odgrinja bohinjki sv. Janez ter nam solo mezzosopranistke Marinke Zupančič oživlja tisto, kar smo mnogokrat doživljali, tam daleč na Slovenskem. V veselost pa nas je spet spravila narodna: Polka je ukazana...

Vendar temu nikakor ni sledila polka, ampak prvi del klasičnega petja Bernarde Fink Inzko. Podala nam je dve Mozartovi: Das Velchen in pa Ch'io mi scordi di te. Stala je ob strani odra pred drugo odrsko zaveso osvetljena, kot tudi klavir s spremljevalko. Bernarda je dokazala, da je rojena umetnica. Njeno petje je doživljanje nešeca ne samo v njej, ampak tudi v slehernem poslušalcu, ki je po Nietzscheju — Človek. Kajti Nietzsche je enkrat postavil kruto trditev: Človek, ki glasbe ne razume, sploh človek ni.

Vendar je tako, da kar je pristno in v nekomu doživeto, in to daje drugim, vsi to tudi dožive, občutijo, sprejemajo vase. To nam je dala Bernarda na ta sobotni večer. Aplavz je dokazal, da so poslušalci dano tudi radostno sprejeli s hvaležnostjo v iskanju in doživljanju lepote.

Pet dni popreje nas je deset

Slovencev poslušalo Bernardin koncert španskih pesmi v dvorani Greenwich House Music School, ki je bilo tudi posebno doživetje za nas vse, ki smo ljubitelji te čudovitosti, ki človeka popelje v sfere nevidnega, toda občutnega sveta, v katerem ni grobosti človekovih dejanj. Nič se ne čudimo, da je Bernarda z uspehom nastopala že na štirih kontinentih, in prav tako ne bomo presenečeni takrat, če bo njeno ime tudi na deskah Metropolitananske opere tu v New Yorku, koder je bila tako slavna sopranistka, naša hrvaška rojakinja Zinka Kunc Milanov.

(Zadnjič, ko sem imel priponbo pri članku g. Osovnika, da bi rad dobil sliko, objavljeno na naslovno stran newyorškega katoliškega tednika, sem dobil kar dva izvoda le-te. Po možnosti bomo to sliko objavili v eni naših petkovih števil. Tokrat bi pa rad zelo ostro kritiziral naše kulturne organizacije v naselbinah izven New Yorka, ki niso — v kolikor je meni znano — že bile povabile go. Inzko za nastop v njih sredi. Prav tako ne njenega moža, koroškega rojaka, ki je v avstrijski diplomatski službi, da bi nam predaval o razmerah na Koroškem ali samo o svojem delu. Morda so že bili taki poskusi, ki niso iz upravičenega razloga uspeli, ali pa so bili taki nastopi oz. predavanja, ki pa niso bili sporočeni naši javnosti preko A.D. Zdi se mi pa, da bi morali izkoristiti take redke prilike, ko je to možno. Ur.)

Drugi del programa so spet začeli Veseli Pomurci z venčkom narodnih. Godbeniki so nam zaigrali: Jaz pa pojdem na Gorenjsko, Mi ga spet žin-gamo ter Ostanimo prijatelji. Zadnji dve sta Avsenikovi. Zares, zakaj ne bi ostali prijatelji, saj smo enega rodu in ene krvi! Na Slovenskem so rekli: kri ni voda. Tudi ta večer je potrdil to resnico. Znova smo se srečali kot bratje in sestre iz raznih strani Amerike, pa kri nas zliva v enoto, katero trdneje povezuje materina beseda in slovenska pesem, ki nosi v sebi narodnega duha, da nam zavest utrjuje.

Nato so bili na sporedu belokranjski plesi, o katerih sem že pisal. Temu delu je sledila Bernarda Fink Inzko s tremi slovenskimi pesmimi: Pavčičeva »Pesem«, Tomčeva »Luštno je v igred«, in Adamičeva »Trobentica«.

Vse to je v lep pušljic pove-zala Soča z dvema plesoma, ki sta vse peljala v radost tega večera, ki se je končal šele po prvi uri nedeljskega jutra, ko je bilo treba spet iti k nedeljski slovenski maši pri Sv. Cirilu. Tu so nam navzoči Sočani dali enkrat zares mladinsko mašo v naši cerkvi. Želel sem si, da ta mladina ne bi odšla nazaj v Kanado, ampak da bi ostala pri nas, nas pomlajevala in nam s svojo plesno dejavnostjo hkrati utrjevala našo narodno zavest ter nam tako daljšala življenje naše srenje in fare sv. Cirila.

Tone Osovnik

ob dvajsetletnici slovenske cerkvene pokrajine — metropolije

Stanislav Lenič, Ljubljana

Kaj je metropolija

Prav je, da ob 20-letnici ustanovitve slovenske cerkvene pokrajine z metropolitom sedežem v Ljubljani (22. nov. 1968 bula *Quisquis cum animo*) pogledamo malo nazaj v zgodovino, predvsem pa si osvežimo spomin in zavest, kaj naj bi pomenila posebna slovenska metropolija, ki je prvokrat v zgodovini združila vse slovenske škofije.

Namen metropolije nam je najprej zarisal 2. vatikanski koncil v odloku o pastirski službi škofov. Tam je rečeno: »Zveličanje duš zahteva ne samo pravilno razmejitev škofij, ampak tudi cerkvenih provinc in narekuje tudi ustanovitev cerkvenih pokrajin, da bi bilo tako ob upoštevanju družbenih in krajevnih razmer bolje poskrbljeno za potrebe apostolata; tako postanejo lažji in učinkovitejši tudi medsebojni odnosi škofov, kakor tudi odnosi do metropolitov in do drugih škofov iste države, pa tudi odnosi do svetne oblasti« (Š 39).

Tudi novi cerkveni kanonik je v kan. 431 povedal podobno: »Da bi se glede na osebne in krajevne razmere pospeševala skupna pastoralna dejavnost različnih sosednjih škofij in da bi sosednji škofje bolj prilagojeno gojili medsebojne odnose, naj se sosednje delne Cerkve določenega ozemlja združujejo v cerkvene pokrajine.«

Iz teh besedil je jasno razvidno, da je prvi in glavni namen ustanavljanja cerkvenih pokrajin učinkovitejša in uspeš-

nejša pastoralna dejavnost na določenem ozemlju in medsebojno povezovanje škofov pri njihovi skrbi za delne Cerkve. Vsa druga pravna določila so razmeroma malenkostna. Vse je podrejeno temeljnemu namenu, učinkovitejši pastoralni skrbi.

Zgodovina slovenske metropolije

Lahko bi rekli, da je bil prvi poskus metropolije za Slovence že imenovanje sv. Metoda za panonskega nadškofa. V njegovo metropolijo bi spadal tudi velik del vzhodnega dela sedanje mariborske škofije. Do tega je prišlo po prizadevanju slovenskega kneza Koclja, vse pa je bilo, žal, uničeno zaradi nasprotovanja nemških škofov, ki so po Metodovi smrti dosegli tudi izgon njegovih učencev iz njegove metropolije.

Jožef II. je težko gledal, da so nekateri škofje bili podrejeni metropolitom v inozemstvu. Zato je hotel preurediti škofije v Notranji Avstriji. Ustanovitvi metropolije v Gradcu se je upr. salzburški nadškof, zato se je Jožef II. odločil za ustanovitev metropolije v Ljubljani. L. 1785 je papežu predložil za prvega nadškofa in metropolita ljubljanskega škofa Janeza Karla Herbersteina. Novemu metropolitu naj bi bile podrejene vse škofije notranje-avstrijskih dežel južno od Drave.

Papež Pij VI. je 8. marca 1787 ustanovil ljubljansko metropolijo, odklonil pa je imenovanje Herbersteina za nadškofa in metropolita zaradi

njegovih »jožefinističnih« in reformnih idej. Herberstein je l. 1787 umrl. Že 5. decembra je bil za ljubljanskega nadškofa in metropolita imenovan Tržačan Mihael Brigido. 27. aprila 1788 je bil na Dunaju posvečen v škofa in 8. julija umeščen v Ljubljani. Kot metropolitu so mu bile podrejene senjska (1787), modruška (1787), gradiščanska (bivša gorška) (1788), tržaška in koprška (1791).

Ker so se politične razmere spremenile, se je dal Brigido l. 1806 prepričati, da se je odpovedal ljubljanski nadškofiji in sprejel škofijo Špis na Slovaškem. Njegov naslednik Kavčič je bil imenovan le za ljubljanskega škofa, ker je papež 19. avgusta 1807 nadškofijo tudi formalno ukinil. Ljubljana je s Trstom, Kopro, Porečem in Pulo ter Krkom pripadla takoimenovani ilirski cerkveni pokrajini z metropolitom v Gorici. Lavantinska škofija je bila vse do konca 2. svetovne vojne podrejena metropolitu v Salzburgu, kakor tudi celovška škofija. Zato ne moremo reči, da je bila prva ljubljanska metropolija tista, ki bi združevala vse Slovence.

Po prvi svetovni vojni sta bili ljubljanska in lavantinska škofija neposredno podrejeni Svetemu sedežu.

Če bi ne bil propadel predvojni konkordat med Jugoslavijo in Svetim sedežem, bi ljubljanska škofija takrat postala nadškofija.

Ko smo slavili 500-letnico ljubljanske škofije l. 1962, je ljubljanski stolni kapitelj pod idejnim vodstvom pokojnega kanonika profesorja Jakoba Šolarja naredil prošnjo na sv. očeta, da bi Ljubljano za ta jubilej povzdignil v nadškofijo. Prošnjo so še posebej priporočili nadškofje Šeper, Ujčić in Bukatko. Papež Janez XXIII. je že 22. decembra 1961 prošnji ugodil. Iz zanesljivih virov je znano, da je Rim po posredovanju nadškofa Šeperja že takrat hotel v Ljubljani ustanoviti metropolijo. Ker pa doma razmere še niso dozorele, do tega ni prišlo.

Ko pa je 2. vatikanski koncil v odloku o pastirski službi škofov določil, da naj bo vsaka škofija dodeljena neki cerkveni pokrajini in naj se škofije, ki so bile neposredno podrejene apostolskemu sedežu, združijo v novo cerkveno pokrajino ali dodelijo kateri izmed sosednjih metropolij, je morala jugoslovanska škofovska konferenca v skladu z navodili omenjenega koncilnega odloka (št. 43) zadevo preučiti.

V skladu s čl. 23 je morala ŠKJ ustanoviti posebno komisijo, ki jo je vodil nadškof Bukakto, njen član je bil škof Janez Jenko. Ta je morala zaslišati škofe, ki naj bi prišli v novo provinco in sklepe predložili plenumu jugoslovanske

ŠK. To se je zgodilo že leta 1966.

Sestavljena je bila prošnja na sv. očeta in izročena predsedniku ŠKJ, nadškofu Franju Šeperju. Po čudnem naključju se je ta prošnja zgubila. Čakali smo na rešitev, ki je ni bilo. Ko je l. 1967 jeseni prišel v Jugoslavijo apostolski delegat msgr. Mario Cagna, ga je nadškof Pogačnik na to opozoril. Cagna se je takoj zanimal v Rimu, kjer so mu rekli, da prošnja ni dospela na kongregacijo.

Narejena je bila nova prošnja, ki jo je rad podpisal nadškof Šeper in rešitev je prišla skoro z obratno pošto. Ker na Primorskem še ni bila ustanovljena sedanja koprška škofija, je postala sufragana samo mariborska-lavantinska škofija. Ko je bila 17. oktobra 1977 znova ustanovljena samostojna koprška škofija, je bila še isti dan dodeljena slovenski metropoliji v Ljubljani.

Na sv. Jožefa 1969 je nadškof Bukatko kot pooblaščenec msgr. Cagna slovesno razglasil metropolijo v Ljubljani in ustoličil prvega metropolita dr. Jožefa Pogačnika. Navzoči so bili vsi slovenski škofje, zagrebški pomožni škof Franjo Kuharić, poreško puljski škof Dragutin Nežić in zastopniki Trsta, Gorice in Celovca.

Daljne priprave na metropolijo

Slovenski škofje, ki so bili člani ŠKJ, so se kljub temu po zadnji vojni začeli sestajati na skupne pogovore. Posebno še o duhovniškem društvu. Kmalu so se začeli ustanavljati tudi medškofijski sveti: pastoralni, liturgični, katehetski, ekumenski, misijonski. Tem sejам slovenskih škofov je vedno predsedoval ljubljanski ordinarij, naprej Anton Vovk, nato Jožef Pogačnik.

Kmalu po objavi liturgične konstitucije *Sacrosanctum concilium* so slovenski škofje v Rimu dosegli, da je bila ustanovljena samostojna slovenska škofovska liturgična komisija, ki je pripravljala slovenska liturgična besedila. Prav tako smo dobili za dušno pastirstvo izseljencev posebno komisijo, neodvisno od Hrvatov, kakor tudi posebnega delegata za delo za duhovne poklice.

Po ustanovitvi metropolije

Seje slovenskih škofov so po ustanovitvi metropolije postale vedno bolj pogoste. Na teh sejah so reševali skupne zadeve: semenišče, fakulteto, skupna pastirska pisma, šmarnice, izdajanje liturgičnih knjig itd.

Ko je nastopil sedanji metropolit (1980) Alojzij Šuštar, so te seje postale redne mesečne seje, razen o počitnicah. Teh sej je doslej bilo ravno 50. Na teh sejah smo imeli vtis, da naše domače zadeve res rešujemo doma, neodvisno od drugih škofov. Zato smo se tudi v Zagrebu, kjer so hrvaški škofje imeli tudi svoj program, slovenski škofje sestajali še posebej.

Leta 1983 je tako dozorela ustanovitev slovenske pokra-

jinske škofovske konference, ki jih predvideva tudi novi zakonik in pa statut ŠKJ. Lahko rečemo, da je nastala nova doba medsebojnega povezovanja in sodelovanja vseh treh škofij. Ustanovljeni so bili skupni sveti (komisije) za vse tri škofije. Vseh teh svetov ali komisij je 21.

Najbolj se je doslej v javnosti uveljavila komisija Pravičnost in mir, ki je v kritičnih trenutkih dala svoje izjave, ki so zbudile pozornost ne samo slovenske javnosti, ampak so bile zapažene tudi po Jugoslaviji in v inozemstvu. Nehote dobivamo vtis, da SPŠK polagoma prerašča v samostojno slovensko škofovsko konferenco, ki čaka še na končno rešitev.

Naloge nove metropolije

Nadškof Pogačnik je ob razglasitvi 19. 3. 1969 rekel, da nas bodo odslej z Mariborom in kasneje še s Kopro povezovale ne samo srčne, ampak tudi pravne vezi.

Mariborski škof Maksimilijan Držičnik pa je ob razglasitvi metropolije zelo jasno povedal, da je ustanovitev slovenske metropolije potrditev naše narodne samobitnosti, potrditev, da smo Slovenci samostojen narod, ki ima v zboru drugih krščanskih narodov svoje posebno poslanstvo. Če ima že vsak človek svoje posebno poslanstvo v svetu, moramo še bolj reči, da ima tudi vsak narod svoje posebno poslanstvo. Narodi ne nastajajo slučajno, ampak pod vodstvom božje previdnosti. Držičnik je že določil tri velike naloge za našo novo metropolijo:

a) temu slovenskemu prostoru moramo vtisniti krščanski pečat, prekvasiti moramo slovensko ljudstvo z duhom krščanske ljubezni in bratstva, ohraniti luč evangelija. Torej evangelizacija.

b) Ob zavesti, da smo del vesoljne Cerkve, moramo sodelovati pri razširjanju božjega kraljestva v misijonskih deželah. Za Barago in Knobleharjem.

Naše prav posebno poslanstvo pa je delo za cerkveno edinost po zgledu Antona Martina Slomška.

Te naloge bomo mogli izpolnjevati, če bomo delali zbornost, ob sodelovanju vseh škofov in tudi s ŠKJ. Tako bomo v metropoliji z metropolitom na čelu reševali važnejša vprašanja, ki zadevajo našo pokrajino Slovenijo. Četudi smo to doslej že izvrševali, bo zdaj naše skupno delo imelo tudi trden pravni temelj. Vse bomo delali pod varstvom božje matere Marije in varuha Cerkve sv. Jožefa.

cerkev v sedanjem svetu
(Ljubljana: 1989: L. 23, št. 1-2)

Ljudje in sistemi

(nadaljevanje s str. 2)

vinci Vojvodino in Kosovo, kjer so prevladovali narodne manjšine. Pa se izkazuje, da problema ni rešil. Se manj ga je rešil z enotno kom. partijo za vso državo, v kateri morajo biti včlanjene vse republiške partije in pred svojo smrtjo z ustavno določbo o kolektivnem vodstvu države z osmimi drž. predsedniki. To je edinstven sistem na svetu, pri njem odpovedujejo bolj ljudje kot sistem sam.

Zaradi marksističnega gospodarskega sistema in ogromnih Titovih dolgov je začela dežela v velike gospodarske in politične težave, iz katerih se skuša izmotati z novimi posojili dobrohotnega Zahoda, ki ji je še vedno pripravljen pomagati na noge. Today slab je sistem, slabi so ljudje. Pa se ti sredi težke krize v državi pojavi srbski šovinistični nacionalni pustolovec Milošević, komunist, in začne ščuvati srbske množice na množične javne demonstracije za vrnitev Kosova in Vojvodine v sklop srbske republike. Albanci na Kosovu pa pokonci in smo bili na pragu revolucije, če bi se Miloševićeva pustolovščina ne ustavila, in na pragu razpada države.

Kje je osem državnih predsednikov, da bi zavpili na ves glas in akcijo obsodili kot podiranje države? Kje so mogočni gospodje v glavnem odboru osrednje državne partije, da bi tovarišu Miloševiću ukazali: Stoj! Eni in drugi so se v stiski in krizi skrili kot zajci, ki se bojijo za svoj zelnik. Isto velja za slovensko partijsko vodstvo ob vdoru vojske na civilno področje, ko je obsodilo in zaprlo štiri častivredne Slovence. Poskrili so se kot zajci zaradi želnikov. Kaj naj iz tega sklepamo? Da v tem sistemu ni rešitve, ko ljudstvo protestira, politično vodstvo pa izgine.

Treba je sprememba, kot se v Sovjetski zvezi zanjo bori tovariš Gorbačov.

L. P.

Misli, izražene v tem članku, so piševe.

Rudolph M. Susel

POVEST

Grče

Spisal: SLAVKO SAVINŠEK

Nadaljevanje

»Došel me je hlapec in mi povedal. On je pri zdravniku in vaju oba popelje in vama posveti.«

»Hudo?«

»Peter pravi, da samo na eno plat, da so pri zavesti in da govore!«

»Koj! Počakaš?«

»Ne! Sam bom prej pri njih!«

Iz mladega moža gori in ne utegne, da bi še poslušal. Že je čez prag in hiti za Savo, ko župnik skliče mežnarjevega fanta in gredé v cerkev govori sam vase:

»Ga je potipal! Sem mu pravil! Pa je menil, da grči, kot je on, ne pride blizu božja sekira! Nóri Vršan! — Pa takega sina ima! Namesto, da bi po kolenih šel na Višarje in nesel klaftro polén Materi Božji v zahvalo, ga je nagnal! Dedec samogoltni! — Ga je potipal!«

In ko je nosil Boga v breg k bolnemu Vršanu, je tiščal posodico z belo hostijo na srce in skoro glasno govoril vanjo:

»Križani, Ti veš, kaj delaš? Še vžgi, še udari, da se bo skri-

vil in od bolečine vpil, dokler ne klecne na kolena pred Tvojo Previdnost! Le ga, Vršana norega, starega, da bo spregledal in si dal dopovedati, da tlači nanj že osmi križ in da je stara Belcjanka strašilo, spomin pa trma, nič drugega kot užaljen napuh, samopriden!

Le vžgi, Križani, in če ni dovolj po eni plati, udari še po drugi, da bo spoznal in spregledal. Mlademu pa vzemi bridkost kot pokoro za greh njegov in mlade žene. In ne bij preveč po njem, da se ne užene in prekmalu ne upeha! Sicer se pa zgodi tvoja volja, Križani! In še meni križ naloži za mojo gobezdavost in puhlo modrost, da se ne bom vtikal v Tvoje, hlapec nevredni...«

Tako je molil župnik Mihael vso pot, ko se je gnal v breg za mežnarjevim hlapcem in zdravnikom in nosil staremu Vršanu Boga.

Sam ni vedel Klemen, kdaj je pretekel breg, pohitel mimo Smrečnika in Belcjana na Vršanovino. Šele v veži je obstal, ko mu je iz hiše stopila naproti Mana.

»Kako!«

»Slabo! V nezavesti so,« je odgovorila in šla s posodo po nove vode in jesiha za obkladke.

Klemen je stopil v hišo. Oče je ležal na postelji upadel in bled, da skoro nisi razločil obličja iz bele brade in sivih las, ker niso gorele oči, ampak so bile zaprte in pokrite z nezavestjo. Ko se je dekla umaknila v vežo, je stopil sin k očetovi postelji in se zagledal v trpeče obličje.

Dva meseca ga že ni videl od blizu. Le vsako nedeljo popoldne od daleč, od Belcjana sem, ko je sklonjen v tla in kakor da ga tlači nevidno breme, skrivljen hodil vzlic slabemu vremenu in mrazu golglav med njivami in senožeti. V obraz pa mu ni videl. Zdaj vidi, vidi več, kakor je v obrazu zapisano, bere vse ono, kar se je v teh dveh mesecih zarezalo v dušo starega Vršana. Vse vidi, vse bere, le enega ne razbere prav: tega, kar mu je bil oče razodel o sebi in Lizini materi in kar dobro sluti župnik Mihael, ne bo doumel Klemen nikdar prav!

Mana je prišla nazaj v hišo, Klemen pa se je umaknil k peči. Kmalu nato sta prišla župnik in zdravnik. Slednji je zmajal z glavo, ko je preiskal bolnika, in dal prostor župniku, da podeli sveto poslednje olje. Medtem je zapisal recept in stopil h Klemenu ter mu naročil, naj bi se kdo peljal na Jesenice v lekarno po zdravila, ker jih on sam nima v zalogi. Samo hiteti bi morali, hiteti, ker je sicer nevarno za očeta.

Mana, ki je pristopila, in Klemen sta se spogledala.

»Prava naj vpreže Peter,« je s suhim grlom dejal Klemen, »jaz pa tačas skočim k Lizi! Naj pripelje za menoj. Pojdem jaz na Jesenice. Po polnoči sem nazaj!«

Še enkrat je vrgel oči po očetu, kakor da si hoče za vso pot vtisniti v srce njegov trpeči obraz, in je že bil v veži, naročil hlapcu potrebno ter odhitel po kolovozu k Lizi in sinu.

Liza je vedela in je bila v silnem strahu.

»Ali je naredil testament?« je nakrat stopil Belcjan h Klemenu. Klemen je pa pogledal svojega tasta, da mu je nadaljnja beseda ostala v grlu in iz zadrege ni vedel, kam bi z očmi. Šele čez čas je zmogel:

»Nu, ihta, saj nisem dejal, da mora umreti! Ali skrb me je zate in za tvoje!«

Pa Klemen ni utegnil dalje, pa ga tudi nihče ni zadrževal. Celo Lizo je bilo strah njegovih oči in vročice v njih. Stopil je k spečemu sinčku in se sklonil nad njim v zibelko. Mirno je spalo dete. Nehote je v pridu videl Klemen očetov blede obraz polega rdečega sinčkovega. In je našel: Vršan je!

Hlapec je pripeljal voz in Klemen je pognal v dolino. Vihralo je v njem, da ni gledal v pot in ni štedil ne konja ne voza. Še dobro, da je bil konj pameten in pota vaje, sicer bi bila težko prišla v dolino s celim vozom in celimi nogami. Na cesti pa je Klemen stopil na voz, nategnil vaje in udaril po konju! Tako je gnal žival vso pot, noter na Jesenice, dobil tam zdravila in gnal prav tako nazaj, da so pene frčale od konja in je bil celó Klemen ves pokrit z njimi.

Kot je bil naročil, ga je čakal ob cesti više Loga Peter in prevzel voz in žival, da počasi pelje v breg. Klemen pa je zastavil kar naravnost v gmajno in je moker in poten, po vsem telesu se tresoč planil v hišo in zdravniku, ki se je čudil naglici, izročil zdravila. Potlej pa je šel venkaj, zavil okrog hiše in celo uro blodil po travniku, potopljen v misli, dokler ga ni ujedel mraz prav do kosti in ga ni skrb za očeta pognala v hišo nazaj.

Videti je bilo, da je očetu po donesenih zdravilih počasi odleglo. Zdravnik, ki je še vedno čakal učinka zdravil, je naročil vse potrebno, dodejal, da pride popoldne zopet pogledat, in se poslovil. Župnik je bil odšel prej z Bogom, ki ga ni mogel

podeliti nezavestnemu bolniku. V vroči molitvi za trda srca v Smrečju je hitel navzdol in se žuril, ker je bilo že pozno in se mu je mudilo domov, da za drugi dan pripravi pridigo in sede zgodaj v spovednico...

(Nadaljevanje prihodnji torek)

MALI OGLASI

Hydraulic Repairmen

Immediate openings for top quality servicemen experienced in repair of hydraulic pumps, valves & controls. Excellent wage & fringe benefit package. Call for appt. — 248-0798.

Machinist (General)

General machinist, experienced on lathe, Bridgeport & grinders. Solon company specializing in rebuilding. Call 248-0797.

Welder-Fitter

Part-time/temporary. TIG & MIG on pipe & structural. Experienced only. Solon area. 248-0797.

MEAT CUTTER NEEDED
Full time or part time, at Cimperman's Market. Call 361-0566. (31,32)

For Rent

3 rooms, up rear. Off Waterloo. \$135. Stove & refrigerator inc. 1 older person preferred. Call 486-5085 or 381-7885. (31-34)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444

MALI OGLASI

JUST LISTED — EUCLID

Updated traditional Colonial. Exceptional qualities thru-out. 4 large bedrooms. 16 x 24 family room. Formal dining room. 1½ baths. Mint condition. Off Lake Shore Blvd. \$99,500.

LOOKING TO BUILD?????

Lots available:

Willoughby — 6 lots — \$17,500 each

Mentor — 8 acres — \$185,000. Prime area.

Roaming Rock Shores — \$8,800

We have builders available to help you plan the home of your dreams!!! Call today & ask for Bonnie.

EXCLUSIVE OFFERING

Only the very best is yours in this lovely, updated, maintenance-free Colonial. Living room features bay window, natural woodwork, wood burning fireplace, eat-in kitchen, pantry, large fenced-in yard, king-sized garage, central air. Agent owner — \$84,900.

INVESTMENT DOUBLE

Prime area. Possible 3-family. Double garage. Living room. Dining room. Kitchen. Two bedrooms each. Bath in each unit. Full basement. Great potential. \$82,900. Agent owned.

All Homes By Appointment Only

CALL TODAY

ASK FOR

BONNIE MARINCIC GOULD

289-4663

(32,33)

Točno opoldne v Podujevu

(nadaljevanje s str. 7)

slovanske novinarje združijo samo velika nesreča, in tako so se na skupno večerjo odpravili novinarji, ki se drugače niti pozdravljajo ne med seboj.

Nenavadno podobo je dajal tudi receptor hotela: za pasom je nosil nabito pištolo. Ta večer smo od inšpektorjev RSNZ Hrvaške mimogrede zvedeli, da ima skoraj vsako gospodinjstvo na Kosovu vsaj po eno skrito pištolo. Slišali smo tudi, da se je v vasi Zhur (Žur) na sami jugoslovansko-albanski meji vnela prava vojna med varnostnimi silami in kmeti in da so streljali tudi s hišnih streh. Tudi žrtve naj bi bile.

Naslednji dan smo preko Prizrena skušali prodreti v to vas. Samo poskušali, kajti vas je bila še blokirana z močnimi silami milice in vojske. Med potjo do Zhura so nas vsaj desetkrat ustavili in prav tolikokrat temeljito pregledali. Miličniki so iskali nekakšne bedže, dvom o nas pa so, prav tako kot pri kolegih iz Vjesnika, povzročile registrske tablice z ljubljansko registracijo. Sploh so nas v tem dnevu pregledali večkrat kakor poprej v vsem življenju.

Pred začetkom vasi Zhur nas spet zaustavijo in nam zaupažejo, naj se vrnemo — zaradi »lastne varnosti«. Pojasnjujejo nam, da so tako svetovali tudi zagrebški ekipi in da v vasi ni niti enega miličnika. Umaknili so se iz vasi, da bi ne provocirali kmetov in izzvali še enega spopada. Poskušamo kaj zvedeti v Prizrenu, povedo pa nam, da vse, kar lahko zve-

mo, sporočajo v kosovskem sekretariatu za informiranje. Pojasnjujemo, da je to premalo, da v Prizrenu in v okolici mrgoli govoric o spopadu v Zhuru. Zastonj.

Zaman je bilo tudi naše zastrjevanje, da protislovne informacije lahko samo škodujejo. Sicer pa usodo z nami delijo tudi novinarji iz Večernjih novosti, Vjesnika... Vsi vemo enako malo.

Obšli smo Uroševac, Orahovac, Suvo Reko... Vsa mesta, kjer so bile v preteklih dneh demonstracije s človeškimi žrtvami.

Miličniška vozila so razpostavljena na strateških mestih v vseh teh mestih; miličniki pod maskami, s ščiti, z varovalnimi srjajci in avtomatskim orožjem so bili k sreči brez dela, vendar so dajali poročstvo, da bodo preprečili nove poskuse demonstracij.

Nekatera vprašanja vendar ostajajo. Ali je do vsega moralo priti? Koliko sprejemljive so rešitve s tanki na ulicah? Kaj bo, če nova ustava ne bo zagotovila miru na Kosovu? Ali je morebitno oboroženo vstajanje mogoče predstavljati kot kontrarevolucijo? Končno, kako razumeti izjavo Borisava Jovića, da je 28. marec, ko je ne glede na narodnost umrlo 20 mladih ljudi, »najsrečnejši dan v zgodovini srbskega naroda«? Ali je ustava vredna toliko žrtev?

Zvečer so sporočili, da je bilo na Kosovu doslej ubitih 23 ljudi.

Krešimir Meler
Ivana Gorički

Imenik slovenskih društev

Slovene Organization Roster

Ameriška Slovenska
Katoliška JednotaAmerican Slovenian
Catholic Union

Društvo SV. VIDA št. 25

Duhovni vodja: Rev. Joseph Božnar; preds.: Joseph Baskovic; podpreds.: Joseph Hocevar; taj.: Albin Orehek, 18144 Lake Shore Blvd., tel. 481-1481; blag.: John Turek. Nadzorniki: Mary Hodnik, James Debevec, Stan Martincic; vratar: Frank Zupancic. Vodja atletike in mladinskih aktivnosti: Joseph Hocevar. Za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo ob 10:15 dopoldne pod cerkvijo sv. Vida. Mesečni assessment se prične pobirati pred sejo in tudi 25. januarja in 25. julija od 6. do 7. ure zvečer v društveni sobi avditorija pri Sv. Vidu. V slučaju bolezni naj se bolnik javi tajniku, da dobi zdravniški list in karto.

Društvo SV. LOVRENCA št. 63

Duhovni vodja: Rev. Anthony Rebol; preds.: Joseph L. Fortuna; podpreds.: Isabelle Godec; taj.: Ralph Godec, 847 E. Hillsdale, tel. 524-5201; zapis.: Mary Ann Sray; blag.: James T. Weir, 15052 Rochelle Dr., Maple Hts., OH 44137; nadzorniki: Anthony B. Lausche, Olga Sray, Virginia Fortuna; zastopnika za SND na E. 80. St.: Joseph Fortuna, Ralph Godec; zastopnika za SND na Maple Hts.: Joseph Fortuna in Ralph Godec; zastopnika za atletiko in »bojstveni klub: Joseph Fortuna in Ralph Godec. Zdravnika: Dr. Wm. Jeric in Dr. F. Jelercic.

Seje so na 25.-ega v mesecu v Slov. nar. domu na E. 80 St. ob 7.30 zv. Novi člani sprejeti od rojstva do 60. leta starosti. Bolniški assessment je 65 centov na mesec in plačuje \$7 bolniške podpore na teden, če je član bolan 5 dni ali več. Pojaki v Nevburgu, pristopite v društvo sv. Lovrenca!

Društvo SV. ANE št. 150

Duhovni vodja: Rev. Anthony Rebol; preds.: Angela Winter; podpreds.: Helen Krofi; taj.: Josephine Winter, 3555 E. 80. St.; blag.: Laura Berdyck. Nadzornice: Anna Winter, Theresa Zupancic, Helen Krofi; zapis.: Katherine Zabak; zastopnica za SND na E. 80.: Laura Berdyck; zastopnica za SND na Maple Hts.: Helen Krofi; zastopnici za Federacijo: Angela Winter in Josephine Winter. Zdravniki: Vsi slovenski in družinski. Seje so vsaka prva sredo v mesecu ob 2.30 popoldne v šolski dvorani šole pri Sv. Lovrencu.

Društvo SV. MARIJE MAGDALENE
št. 162

Duhovni vodja: Rev. Joseph Božnar; preds.: Frances Nemanich; podpreds.: Anna Zakrajšek; taj.: Mary Ann Mott, 760 E. 212 St., Euclid, OH, tel. 531-4556; blag.: Betty Orehek; zapis.: Frances Novak; nadzornice: Frances Macerol, Josephine Gorencic in Mary Palcic; rediteljica: Rosalia Palcic; zastopnica za Ohio KSKJ Federacijo: Anna Zakrajšek, Frances Novak, Frances Nemanich; zdravniki: vsi slovenski zdravniki.

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu, ob 1.30 pop. v društveni sobi avditorija pri Sv. Vidu.

Društvo SV. JOŽEFA št. 169
Duhovni vodja: Rev. John Kumse
Preds.: Eugene Kogovsek
Podpreds.: Anthony Tolar
Fin. tajnik: Anton Nemec, 708 E. 159 St., Cleveland, OH 44110, tel. 541-7243
Pomožna tajnica: Anica Nemec
Bol. taj.: Helena Nemec, 541-7243

Blag.: Jennie Tuma
Zapis.: Mary Okicki
Nadzorniki: Frank Znidar, John Obat, Charles Erzen
Direktor za atletiko: John Obat, 481-6129

Dir. za ženske aktivnosti: Jennie Tuma
Vratar: John Jackson
Zdravniki: dr. Maks Rak in vsi družinski zdravniki
Por. v angleščini: Helena Nemec
Por. v slovenščini: Josephine Kastigar

Seje se vršijo vsak tretji četrtak v mesecu ob 7.30 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Društvo sprejema člane od rojstva do 70 let za zavarovalnino od \$2,000 naprej.

Športni referent: Raymond Zak, tel. 526-3344

Direktor za mladinske aktivnosti: Judy Ryan
Zastopnica za Klub v SND: Angela Lube
Zastopnik za SND: Joseph F. Rigler

Vratar: Antonia Šega
Seje se vrše na drugo nedeljo v mesecu od februarja do decembra ob 12. uri. V januarju in decembru je začetek seje ob 2. uri. Vse seje se vršijo v Slovenskem narodnem domu, 6417 St. Clair Ave. Pobiranje asesmenta je pol ure pred sejo in takoj po seji.

KSKJ vam nudi mnogovrstno in najnovjše, moderno zavarovanje in to pod najbolj ugodnimi pogoji. Za podrobnosti se z zaupanjem lahko obrnete na tajnika društva.

Slovenska Ženska
Zveza
Slovenian Women's
Union

Podružnica št. 10 SZZ

Duhovni vodja: Rev. John Kumse
Predsednica: Marie Gombach
Podpreds.: Dannielle Susel
Taj.-blag.: Rosemary Susel, 9965 Knollwood Dr., Mentor, OH 44060
Zapisnikarica: Ann Stefancic, 900 Rudyard Rd., Cleveland, OH 44110, tel. 531-7635

Nadzornica: Helen Suhy
Sunshine Comm.: Faye Moro, Joyce Le Nassi
Zgodovinarica: Ann Stefancic
Sgt.-at-arms: Alice Struna
Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu ob 1. pop. v Slovenskem domu na Holmes Ave. in sicer v sledećih mesecih: januar, marec, maj, junij, september, november in december

PODRUŽNICA št. 14

Duhovni vodja: Rev. Francis Sterk
Predsednica: Martha Koren
Podpreds.: Vera Bajec
Taj.-blag.: Donna Tomc, 2100 Apple Dr., Euclid, OH 44143
Zapisnikarica: Addie Humphreys
Nadzornice: Marilyn Fitzhugh, Antoinette Zabukovec, Diane Varney
Poročevalka: Alice Kuhar
Sunshine Ladies: Irene Collins, Frances Erzen, Rose Rodgers
Zastopnici za Klub društev: Martha Koren, Mary Jane Stanic, Ruth Kurilec.

Seje vsak prvi torek ob 7.30 zv. v SDD na Recher Avenue

PODRUŽNICA št. 25

Duhovni vodja: Rev. Joseph Božnar
Preds.: Josephine Mohorcic
Taj.-blag.: Cirila Kermavner, 6610 Bliss Ave., Cleveland, OH 44103, tel. 881-4798
Zapisnikarica: Janet Krivacic
Nadzornici: Mary Turk, Frances Kotnik

Seje se vrše vsak drugi torek v mesecu, ob 1.30 pop. v društveni sobi avditorija pri Sv. Vidu. Assessment se pobira pol ure pred sejo, ter tudi 25. dan v mesecih januarja in julija, od 5.30 popoldne do 7. uri zvečer, prav tako v društveni sobi pri Sv. Vidu. Ako pride 25. dan na soboto, se pobira en dan prej, ako pride 25. dan na nedeljo, se pa pobira en dan pozneje.

Poročajte o društvenih
in osebnih novicah
v Ameriški Domovini!

PODRUŽNICA št. 47

Duhovni vodja: Rev. Anthony Rebol

Predsednica: Mary Mundson
Podpreds.: Olga Dorchak
Taj.-blag.: Mary Taucher, 15604 Shirley Ave., Maple Hts., OH 44137, tel. 663-6957

Zapisnikarica: Jennie Praznik
Nadzornici: Anna Harsh, Elsie Lovrencic

Zastopnici za vse SND: Jennie Gerk in Mary Taucher

Seje: Druga nedelja v mesecih marca in septembra, ob 1. pop. V mesecih maja in decembra pa na prvi nedelji, ob 1. pop., v Slovenskem domu, 5050 Stanley Ave., Maple Hts., Ohio.

BRANCH No. 50

President: Ann J. Tercek
V. President: Ann Ryavec
Secretary: Ann Winter
Treasurer: Mary Jo Rom
Memb. Secy.: Evelyn Pipoly, 23330 Williams Ave., Euclid, O., 44123, tele. 731-1175

Auditors: Mary Maxim, Mary Miller

Sentinel: Dorothy Ann Winter
Reporter: Vera Sebenik
Historian: Josephine Smith
Meetings held every 3rd Tuesday of the month, except in July, August and December, at 7:30 p.m. at the Euclid Public Library, 681 E. 222 St. Guests welcome.

Ameriška Dobrodela
Zveza
American Mutual
Life Association

Društvo SV. ANE št. 4

Predsednica (začasna): Ann Zak
Podpreds.: Ann Zak
Tajnica: Marie Oražem, 20673 Lake Shore Blvd., Euclid, OH 44123 tel. 486-2735

Blagajničarka: Josephine Ambrosic

Zapisnikarica: Frances Novak
Nadzornice: Frances Kotnik, Frances Macerol, Josephine Mohorcic
Mladinske aktivnosti: Marie Oražem

Poročevalka: Madeline D. Debevec
Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu ob 1. uri pop. v društveni sobi pri Sv. Vidu na E. 62: cesti in Glass Ave. Za preglede novih članov pristojni vsi slovenski zdravniki.

Društvo NAPREDNI SLOVENC
št. 5

Predsednik: Frank Stefe; podpreds.: John Nestor; taj.-blag.: Frances Stefe, 1482 Dille Rd., Euclid, OH 44117, tel. 531-6109; zapisnikar: Harold Telich; nadzorniki: Mark S. Telich, dr. Joseph Chrzanowski DDS, Edward Pecjak; mlad. koordinator Mark S. Telich. Društvo zboruje vsako 3. nedeljo v mesecu marcu, juniju, oktobru in decembru na domu tajnice, 1482 Dille Rd., ob 10. dop. Za preglede novih članov vsi zdravniki, priznani od ADZ.

Društvo SLOVENSKI DOM št. 6

President: Joseph G. Petric
Vice President: Marie Hosta
Secretary: Albin Banko, 6809 Mayfield Rd., Apt. 1472, Mayfield Hts., OH 44124

Treasurer: Virginia Kotnik
Rec. Sec.: Anne Cecelic
Auditors: Jean Fabian, Caroline Lokar, Louise Fabec
Youth Coordinator: Jean Fabian
Medical Examiner: Dr. Anthony Spech

Meetings: First Thursday of the month, 7:00 p.m., at the Slovenian Society Home, Recher Ave., Euclid, Ohio.

Društvo NOVI DOM št. 7

Predsednik: Anton Švigelj
Podpreds.: Anton Škerl
Tajnik-blagajnik: Franc Kovačić, 1072 E. 74 St., Cleveland, OH 44103, tel. 431-7472

Zapis.: Jennie Antloga
Nadzorniki: Jože Gabrić, Slavko Gabrić, Ana Mihelich

Zdravnik: Vsak po zakonu priznani zdravnik v Ohu

Seje: Prva nedelja v mesecu, ob 10. dop., na domu tajnika.

Društvo KRAS št. 8

Preds.: Vida Zak
Podpreds.: Mary Price
Tajnik: Anton M. Lavriša, 18975 Villaview Rd., Cleveland, OH 44119

Blag.: Ivanka Kapel
Zapis.: Sophie Matuch
Nadzorniki: Joe Ferrar, Pauline Skrabec, Joseph Skrabec

Mlad. odbor: Joseph Skrabec
Seje: Drugi četrtak v mesecu ob 7. zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Društvo CLEVELAND št. 9

Preds.: Albert Amigoni
Podpreds.: Stanley G. Zihlerl
Tajnica: Pat Amigoni, 21051 Arbor Ave., Euclid, OH 44123, tel. 531-8468

Blagajnik: Robert Menart
Zapisnikarica: Mary Zihlerl
Nadzorniki: Frank Ahlin, Mary Champa, Andrew Champa
Koordinator mladinskih aktivnosti: Albert Amigoni
Zdravniki: Vsi slovenski zdravniki
Seje: Vsaka prva nedelja v mesecu v glavnem uradu ADZ, 19424 S. Waterloo Rd., ob 10. dopoldne.

RIBNICA ŠT. 12 ADZ

Preds.: Louis M. Šilc
Podpreds.: John Cendol
Taj.-blag.: Carole A. Czeck, 988 Talmadge Rd., Wickliffe, O. 44092 tel. 944-7965

Zapisnikarica: Gina Ilacqua
Nadzornik: Louis Šilc, John Cendol, Gina Ilacqua

Seje v 1989 bodo ob 2. pop. 19. marca, 16. julija, 22. oktobra in 17. decembra, na domu preds. 30417 Oakdale Rd., Willowick, O., 44094.

Zastopnik: Klub društev — John Cendol; Slov. nar. dom — John Cendol, SDD, Recher Ave. — Louis Šilc, Gina Ilacqua; Slov. dom za ostarele — Louis Šilc, Carole Czeck.

(Dalje na str. 8)

Imenik slovenskih društev

Slovene Organization Roster

(Nadaljevanje s str. 7)

Društvo COLLINWOODSKE SLOVENKE št. 22

Preds.: Stefie Koncilja; podpreds.: Tina Collins; taj.-blag.: Frank Koncilja, 1354 Clearaire Rd., Cleveland, OH 44110; tel. 481-6955 zapis.: Stephanie Dagg; nadzornice: Tina Collins, Joyce Segulin, Millie Novak; zdravnik: vsi slovenski zdravniki; seje: seje so vsako drugo sredo v mesecu ob 6. uri zv. v spodnji društveni sobi Slov. doma na Holmes Ave.

Društvo KRALJICA MIRU št. 24

Preds.: Anna Perko; podpreds.: Frances Cazin; tajnica: Alice Arko, 3562 E. 80 St., Cleveland, OH 44105, tel. 341-7540; blag.: Agnes Zagar; zapis.: Mary Prosen; nadzornice: Dolores Hrovat, Angela Musil, Mary Sever; koordinatorka za bratske zadeve: Alice Arko. Seje so vsako drugo sredo v mesecu ob 1.30 pop. v SND na E. 80 St.

Društvo SV. CECILIJA št. 37

Preds.: Nettie Zarnick; podpreds.: Anna Šilc, taj.-blag.: Jean McNeill, 6808 Bonna Ave., Cleveland, OH 44103; zapis.: Marie Bond; nadzornice: Frances Stepic, Anna Ribic; zdravnik: vsi slovenski Seje so vsaki 1. torek v mesecih feb., apr., jun., sept. in nov. ob 1.30 pop. v šoli sv. Vida.

Društvo MARTHA WASHINGTON št. 38

President: Terry Hocevar
Vice-President: Rose Zalneratis
Secy.-Treas.: Bertha Richter, 19171 Lake Shore Blvd., 692-1793
Rec. Secretary: Carol Lesiak
Auditors: Frances Primosch, Jane Royce, Rosemary Kozar
Fraternal Affairs Representative: Joanne Fordyce
Medical Examiner: Any physician recommended by AMLA Board
Meetings: Third Tuesday in January, April, June, and November (additional meetings as scheduled)

Oltarna društva Altar Societies

OLTARNO DRUŠTVO fare Sv. Vida

Duhovni vodja: Rev. Joseph Božnar; častna preds.: Mary Marinko; preds.: Amalija Košnik, podpreds.: Frances Novak; taj.-blag.: Kristina Rihtar, 990 E. 63 St., tel. 391-6545; zapisničarica v slovenščini: Gabriela Kuhel; zapisničarica v angleščini: Mary Turk; rediteljica: Ivanka Pretnar; nadzornice: Frances Kotnik in Ann Brinovec.

Vsak četrtek ob 6.30 zvečer ima društvo uro molitve, vsako prvo nedeljo skupno sv. obhajilo pri osmi sv. maši, ob 1.30 popoldne pa seja v društveni sobi farne dvorane pri Sv. Vidu.

OLTARNO DRUŠTVO fare Marije Vnebovzete

Duhovni vodja: Rev. John M. Kumše; predsednica: Pavla Adamič; podpredsednica: Maria Ribič; tajnica in blagajničarka: Rose Bavec, 18228 Marcella Rd., tel. 531-6167; zapisničarica: Ivanka Kete; nadzornice: Tončka Urankar, Mary Podlogar, Amelia Gad. Skupno sv. obhajilo vsako prvo nedeljo v mesecu pri 10. sv. maši. Isti dan popoldne ob 1.30 uri molitvena ura, po blagoslovu pa seja v cerkveni dvorani.

Društvo Najsv. Imena Holy Name Society

DRUŠTVO NAJSVETEJŠEGA IMENA FARE SV. VIDA

Duh. vodja: Rev. Jože Božnar
Predsednik: Charles Winter
Podpredsednik: Emil Goršek
Vice President (Eng.): John Hocevar
Tajnik: Joe Hocevar, 1172 Addison Rd., Cleveland, OH 44103
Zapisnikar: Dan Postotnik
Rec. Secy.: Mike Mivsek
Blagajnik: Anton Oblak
Skupno sv. obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri 8. sv. maši.
Seja se vrši po sv. maši v cerkveni dvorani.

HOLY NAME SOCIETY of St. Mary Parish

Spiritual Director: Rev. John Kumse
President: Mike Pozun
Vice Pres.: Dennis Susnik
Slov. Vice Pres.: Rudi Knez
Secretary: Dominic Gorshe
Treasurer: Art Eberman, 16301 Sanford Ave., Cleveland, OH 44110, tel. 531-7184
Sick and Vigil Chmn.: Frank Sluga
Program Chairman: Frank Zernic
Corres. Sec.: Louis Jeseck
Marshall: Bill Kozak
Social Apostolate: Ed Kocin
Retreat Chmn.: Joseph Sajovic

Catholic Order of Foresters

BARAGA COURT No. 1317

Spiritual Director: Rev. Joseph Božnar
Chief Ranger: Rudolph A. Massera
Vice Chief Ranger: Dr. Anthony F. Spech
Past Chief Ranger: John J. Hocevar
Recording Secretary: Alphonse A. Germ
Financial Secretary: Anthony J. Urbas, 1226 Norwood Rd., tel. 881-1031
Treasurer: John J. Hocevar
Trustees: Albert Marolt, Dr. Anthony F. Spech, Joseph C. Saver
Youth Director: Angelo M. Vogrig
Visitor of Sick: Joseph C. Saver

Field Representative - Frank J. Prijatelj, 845-4440
Meetings held the 3rd Friday of each month, Social Room, St. Vitus Auditorium, at 8.00 p.m.

ST. MARY'S COURT No. 1640

Spiritual Director: Rev. John M. Kumse
Chief Ranger: Alan Spilar
Vice Chief Ranger: Hank Skarbez
Past Chief Ranger: Hank Skarbez
Rec. Secy.: Joe Sterle
Fin. Secy.: John Spilar, 715 E. 159 St., Cleveland, O., Tel. 681-2119
Treasurer: Vickie Skarbez
Youth Director: John Osredkar
Trustees: Gerry White, Harold White, Kathy Spilar
Sentinel: Hank Skarbez
Field Representative: Alan Spilar, Tel. 951-9775
Meetings are held every third Sunday in the St. Mary Study Club Room.

Slovenski narodni domovi Slovenian National Homes

FEDERATION OF SLOVENIAN NATIONAL HOMES

President: Charles Ipavec
1st Vice Pres.: Helen Urbas
2nd Vice Pres.: William Snyder
Fin Secretary Treasurer: Rudy Pivik, 15570 Humphrey Rd., Middleburgh Hts., OH 44130
Corresponding Secy.: Rose Mary Toth
Recording Secy.: Helen Konkoy
Auditors: Steve Shimitz, Dan Pavsek, John Jackson
Historian: Ella Samanich (Ch.)
John Habat, Asst
Legal Counsel: Charles Ipavec

SLOVENSKI NARODNI DOM 6409-17 St. Clair Avenue Cleveland, OH 44103 Phone: (216) 361-5115

President: Edward F. Kenik
Vice Pres., Rec. Secy.: June Price
Secy.-Treas.: John N. Perencevic
Legal Advisor: Charles Ipavec
Auditing Comm.: Antonia A. Zagar, Ann Opeka, Sophia Opeka, John Vatovec
House Comm.: Mary Batis, John E. Leonard, Don Mausser, John Trinko, Stanley Frank, Anthony J. Tomse, Frank Stefe, Ron Genovese
Ways & Means Comm.: Jean Krizman, Marceline Mausser, Patricia Ipavec, Julia Pirc, Ann Marie Zak
Alternates: Marilyn Genovese, Frances M. Tavcar
Meetings are held on 2nd Tuesday of each month in Rm. 1, Old Bldg., 7:30 p.m.
Office hours: Tuesday thru Friday, 10 a.m. to 4 p.m.; Saturday, 10 a.m. to 1 p.m. Closed Sunday and Monday.

SLOVENIAN HOME 15810 Holmes Ave.

President: Ed Kocin
Vice President: Jim Krann
Treasurer: Ray Sterle
Rec. Secretary: Jennie Tuma, 29437 Vinewood Dr., Wickliffe, OH 44092
Fin. Secy.: Frank Ferra
Auditors: John Jackson, Mary Podlogar, Chuck Femec
House Comm.: John Jackson, Chuck Femec, Jack Videtic, Joe Krann; Alternate: Dennis Austin
Federation Reps.: Dan Pavsek, John Jackson, Chuck Femec; Alternates: Bob Ryan, Jim Krann
Other Directors: John Habat, Leroy Koeth
1st Alternate: Gus Petelinkar
2nd Alternate: Frank Podlogar
Meetings for Directors are every fourth Monday of the month, at 7:30 p.m.

SLOVENIAN WORKMEN'S HOME 15335 Waterloo Road

President: Steve Shimits
Vice President: Anthony Sturm
Secretary: Millie Bradac
Treasurer: Frank Bittenc
Rec. & Corr. Secy.: John Vivic
Legal Advisor: John Prince
Trustees: Tony Silc, Catherine Vivic, John Mauric, Emma Grk, Al Meglich, Joe Frollo, Ernest Tibjash, Frank Smerke, Paul Sibenik, Stanley Grk
Alternates: Frank Slejko, Frank Zgonc
Reps. to Fed. of Slov. Natl. Homes: Anthony Sturm, Steve Shimits, Millie Bradac
Office hours: Mon., Wed. and Fri. 7 to 9 p.m., or by appointment. Phone 481-5378 or 481-0047.

SLOVENIAN SOCIETY HOME 20713 Recher Avenue, Euclid, Ohio

President: Al Novinc
V. President: Frank Cesen
Secretary: William Kovach
Treasurer: William Frank
Rec. Secy.: Dorothy Kapel
Auditor - Chrm.: Max Kobal
House Comm. - Chrm.: James Kozel
House Comm.: Edward Marincic
Auditor: Mary Ster
House Comm. - Alt.: Joseph Petric
Rosemary Toth

DOM ZAPADNIH SLOVENCEV 6818 Denison Ave., Cleveland, OH

Predsednik: Joseph Klinec
Podpredsednik: Ken Ivancic
Blagajnik: Joseph Pultz
Zapisničarica: Nancy Kadar
Finančna tajnica: Pauline Stepic
Nadzorniki: Stephanie Pultz, Theresa Stefanik, Elaine Saxby
Seje vsak tretji petek v mesecu ob pol 8. ure zvečer.

SLOVENSKI NARODNI DOM 5050 Stanley Ave., Maple Hts., O.

Predsednik: Frank Urbancic
Podpreds.: Lud Hrovat
Tajnik: Tom Meljač, 7030 Shaner Dr., Walton Hills, OH 44146, tel. 439-8888
Blagajničarka: Millie Lipnos
Zapisnikar: Joseph Habjan
Nadzorniki: Frank Urbancic, Anton Kaplan, William Ponikvar
Odborniki: Louis Champa, Al Lipnos, Frank Hrovat, Louis Ferfolia, Bob Habjan, Martin Planišek, Anton Kaplan, Joseph Glivar, Eugene Vercek, Emma Urbancic
Seje vsak četrti torek v mesecu ob 7.30 zv. v SND, 5050 Stanley Ave., Maple Hts., O., tel. 662-9731

Upravni odbor korporacije BARAGOV DOM, 6304 St. Clair Ave

Predsednik: Stanko Vidmar
Podpreds.: Vinko Rožman
Tajnik: Joze Melaher
Blagajnik: Anton Oblak
Gospodar: Frank Tominc
Social Club: Janez Zakelj
Nadzorni odbor: France Segar, Tomaz Slak, Lojze Bajc
Odborniki: Anton Meglič, Joze Dovjak, Franc Kamin, Anica Kurbus, Viktor Tominec, Ferdo Sečnik, Janez Košir, Joze Cerar, Pavel Lavriša, Janez Semen
in tudi zastopniki organizacij, ki prostore uporabljajo.
Dom ima prostore za razne prireditve: partije, pogrešbine in ohceti. V domu je Slov. pisarna in knjižnica.
Tel. st.: 881-9617

SLOVENSKA PRISTAVA, Inc.

Duhovni vodja: č.g. Viktor Tomc
Predsednik: Dr. Mate Roesmann
I. podpreds.: Frank Lovšin
II. podpreds.: Lojze Mohar
Tajnica: Mojca Slak, 5404 Starnard Ave., Cleveland, OH 44103, tel. 881-1725
Blagajničarka: Marija Leben
Zapisnikar: Vid Slemc
Nadzorni odbor: Inž. Franček Gorenšek, John Hocevar, Peter Osenar
Razsodišče: Inž. Ivan Berlec, Frank Kovačič, Frank Urankar
Slovenska šola sv. Vida: Ivan Zakrajšek
Slovenska šola Marije Vnebovzete: Valentin Ribič, Gabriel Mazi

Društvo upokojencev Slov. pristave Pensioner's Club of Slov. Pristava
Predsednik: Max Jeric
Podpreds.: Avgust Dragar
Tajnik: Frank Urankar, tel. 531-8982

Blagajnik: Joze Dovjak
Zapisnikar: Vili Zadnikar
Nadzorni odbor: Franček Gorenšek, Frank Kastigar, Vinko Vrhovnik
Odborniki: Stane Vidmar, Lojze Hribar, Joze Sojer, Angelca Hribar, Julka Mejač, Francka Kristanc, Mary Vrhovnik, Tončka Urankar

S.N.P.J. FARM, Heath Road Ladies Auxiliary

President: Betty La Macchia
Vice President: Wilma Tibjash
Rec. Secy.: Rosemary Toth
Financial Secy.: Vida Zak, 1865 Sagamore Dr., Euclid, OH 44117
Tel. 481-6247
Auditors: Dorothy Gorjup, Sophie Matuch, Eleanor Zevnik

Upokojenski klubi Pensioner's Clubs

FEDERATION OF AMERICAN SLOVENIAN PENSIONERS CLUBS

President: John Taucher
Vice-Pres.: Frank Cesen, Jr.
Secretary: Mae Fabec
Treasurer: Joe Ferra
Rec. Sec.: Louis Jartz
Auditors: Tony Mrak, Henry Kersman, Frank Fabec
Meetings every three months at alternate Slovenian homes, at 1 o'clock, the months of March, June, September and December.

KLUB SLOVENSKIH UPOKOJENCEV — ST. CLAIR OKROŽJE

Predsednica: Antoinette Krajc
I. podpreds.: Irene Toth
II. podpreds.: Angela Bolha
Tajnik-blagajnik: Stanley Frank, 5919 Prosser Ave., Cleveland, O., 44103, tel. 391-9761
Zapisničarica: Anna Mack
Nadzorni odbor: Jewel Karpinski, Frances Kotnik, Mary Turk
Planning Coordinator: Edward Karnak
Sestanki se vrše vsak tretji četrtek v mesecu ob 1.30 pop. v prizidku Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

SLOVENE PENSIONERS CLUB of Euclid, Ohio

President: Frank Cesen
1st Vice Pres.: John Kausek
2nd Vice Pres.: Rose Lewis
Rec. Secy.: Helen Levstick
Fin. Secy.: Eleanor Pavey, 1125 E. 174 St., Cleveland, OH 44119, tel. 531-4445
Treasurer: Emma Cesen
Auditors: Mae Fabec, Caroline Lokar, Josephine Trunk
Tour Guide: Rose Lewis
Meetings: 1st Wed. of every month, beginning at 1 p.m. at the Slovenian Society Home, Recher Avenue

CLUB OF RETIRED SLOVENS OF HOLMES AVENUE

Hon. Pres.: Gus Petelinkar
President: John Habat
Vice Pres.: Frank Zgonc
Rec. Secy.: Jennie Tuma
Fin. Secy.: Louise Fujda
Auditors: Caroline Stefancic, Lena Pavsek, Ed Fujda
Federation Representatives: Gus and Mary Petelinkar, Frank and Mae Fabec, Henry and Emily Kersman; alternate: Mazie Princ
Sgt.-at-arms: Cecilia Rozman
Sunshine Chairlady: Jennie Schultz, 19501 Pasnow Ave., Euclid, OH 44119, tel. 481-0339
Meetings every 2nd Wednesday of the month at 1 p.m. at the Slovenian Home on Holmes Avenue

Ali je tudi Vaše društvo
zastopano v našem
Imeniku društev?

AMERIŠKA DOMOVINA
druži Slovence
po vsem svetu!